

Sborník Oblastního muzea v Mostě

řada přírodovědná číslo 42

2025

Sborník Oblastního muzea v Mostě

řada přírodovědná, 42

2025

**ISSN 1214 – 2573
ISBN 978-80-85115-56-7**

Sborník Oblastního muzea v Mostě, řada přírodovědná, uveřejňuje recenzované původní vědecké práce a krátké zprávy z geologie, botaniky, zoologie, recenze, personálie a informace z přírodovědeckého života především ze severozápadních Čech a přilehlých území.

Periodikum je zařazeno do Seznamu recenzovaných neimpaktivních periodik vydávaných v ČR platném pro rok 2015, který byl schválen Radou pro výzkum, vývoj a inovace dne 28.11.2014.

Podrobné pokyny pro autory a další bližší informace o sborníku jsou dostupné online na webu muzea:

<https://www.muzeummost.cz/cz/publikacni-cinnost>.

Plné obsahy posledních čísel sborníku jsou k dispozici na adrese:

<https://www.muzeummost.cz/sbornik-oblastniho-muzea-v-moste>.

The journal *Sborník Oblastního muzea v Mostě, series naturae*, publish peer reviewed original scientific works and brief reports in geology, botany and zoology, and also book reviews and personalia especially joined to Northwestern Bohemia and adjacent areas.

Detailed instructions for authors and further information about the journal are available online on the museum's website: **<https://www.muzeummost.cz/cz/publikacni-cinnost>**.

The full contents of latest issues of the journal can be found at the following address:

<https://www.muzeummost.cz/sbornik-oblastniho-muzea-v-moste>.

**Sborník Oblastního muzea v Mostě,
řada přírodovědná, číslo 42.**

Vydalo / Published by: Oblastní muzeum a galerie v Mostě

Místo vydání / Place of publication: Most

Náklad / Edition: 300 ks/pcs

ISSN 1214 – 2573

ISBN 978-80-85115-56-7

Toto číslo vyšlo / The issue was published on: 31. 12. 2025

Vytisknuto v / Printed in: TISKÁRNA K & B, s. r. o.

Obrázek na první straně obálky / The picture on the front cover:
pavlovnie plstnatá / the Foxglove Tree (*Paulownia tomentosa*) (orig. Pavel Krásenský).

Adresa redakce / The redaction address: Oblastní muzeum a galerie v Mostě, Čsl. armády 1360/35,
434 01 Most; E-mail: joza.v@omgm.cz; Telefon / The phone number: +420 414 120 238 (Vít Joza)

Redakční rada / Editorial board: Ing. Vít Joza (výkonný redaktor / Editor-in-chief), Pavel Krásenský,
Ing. Čestmír Ondráček, Miroslav Radoň, Mgr. Vladislav Rapprich, Ph.D.

Recenzenti příspěvků v tomto čísle / Reviewers of the contributions in the issue:

Stanislav Benedikt, Petr Bogusch, Jiří Janák, Jan Motejík, Vlastimil Růžička, Kateřina Šumberová,
Pavel Vonička, Martin Waldhauser, Pavel Zdvorač

Střevlíkovití a drabčíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) štěrkopísčitých náplavů řeky Labe v úseku mezi Střekovem a Hřenskem (severozápadní Čechy)

Ground beetles and rove beetles (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae)
of sandy gravel alluviums of the River Labe between Střekov and Hřensko
(Northwestern Bohemia)

Pavel Krásenský

Oblastní muzeum a galerie v Mostě, Čsl. armády 1360, CZ-434 38 Most
e-mail: krasensky.p@omgm.cz, krasensky.pavel@volny.cz

Abstract: Altogether 99 species of the family Carabidae and 141 species of the family Staphylinidae were collected between 2012 and 2021 on sandy gravel alluviums of the River Labe in the section between Střekov and Hřensko in the Ústí nad Labem region. 7 species of ground beetles (Carabidae) and 38 species of rove beetles (Staphylinidae) are evaluated as faunistically remarkable and 37 of them were listed in the Red list of threatened species of invertebrates of the Czech Republic. A bioindication group is newly proposed for *Atheta ripicola* (R1), *Amischa forcipata* (R2), *Carpelimus erichsoni* (R2) and *Tachyusa concinna* (R2). *Atheta ripicola* is newly proposed to the category vulnerable species as defined in the Red list of threatened species of the Czech Republic.

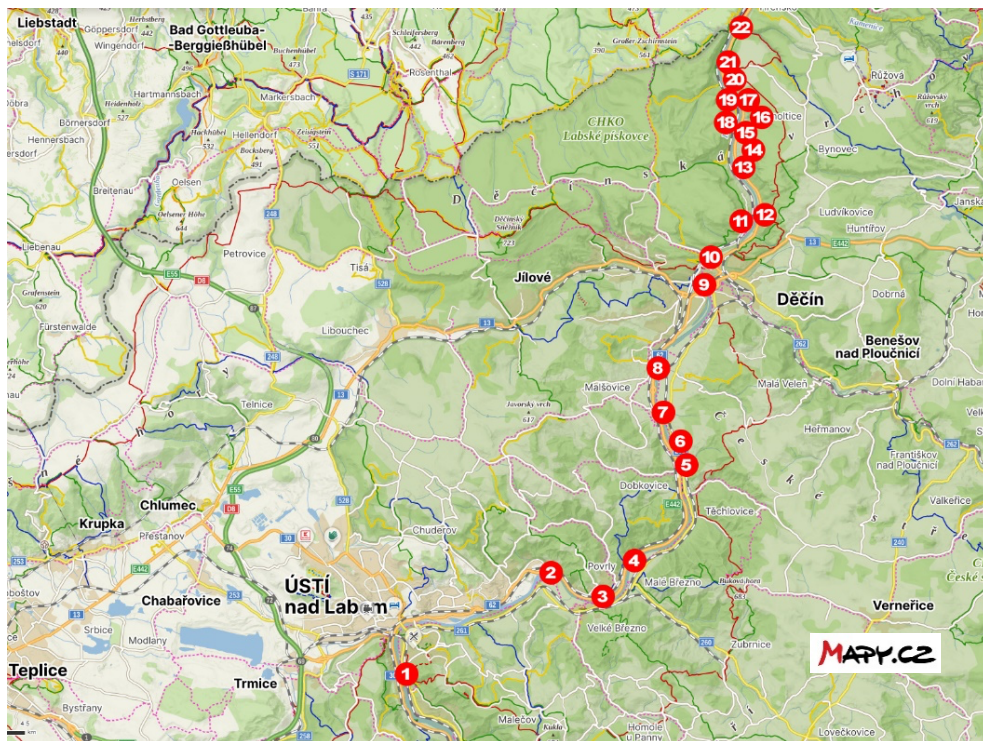
Keywords: Coleoptera, Carabidae, Staphylinidae, red list, River Labe, Northwestern Bohemia, Ústí nad Labem region, faunistics.

Úvod

Mezi roky 2012 až 2021 jsem prováděl průzkum ripikolních brouků vybraných lokalit na březích řeky Labe v úseku Střekov–Hřensko. Sledované lokality jsou součástí Dolního Labe, což je úsek Labe od soutoku s Vltavou u Mělníka až po státní hranici s Německem u Hřenska. Průzkum byl zaměřen téměř výhradně na nezarostlé štěrkové, štěrkopísčité a písčité náplavy na obou březích řeky, resp. na místa v bezprostřední blízkosti vody a také na místa potenciálně ovlivněná plánovaným vzdušným, které by mělo vzniknout po výstavbě nového jezu nedaleko Loubí. Tento článek se věnuje střevlíkovitým (Carabidae) a drabčíkovitým broukům (Staphylinidae), tedy skupinám, jejichž zástupci patří k typickým obyvatelům říčních náplavů a břehů řek.

Pozornost entomologů byla v minulosti věnována nejčastěji úseku řeky Labe mezi Ústím nad Labem a Děčínem, resp. Hřenskem. Právě z tohoto území pochází řada faunistických prací, které se zabývají především střevlíkovitými brouky (BLAŽEJ 2007, LOKAY 1869, MALÍK 1982, MORAVEC 1986, 1993, 2012, ŠAFRÁNEK 2005, VYSOKÝ 1992, 1996, 2001). Zejména v pracích Václava Vysokého se však objevují druhy sbírané metodou zemních pastí a ripikolní druhy jsou v nich zastoupené jen velmi málo nebo nejsou uvedeny vůbec. Je však nutné zmínit, že existuje poměrně velké množství dosud nepublikovaných údajů. Jedná se například o sběry Pavla Moravce nebo Lukáše Blažeje, kteří v tomto úseku pravidelně sbírali. Významnou skupinu střevlíků tvoří druhy, které se na dolním českém i německém Labi vyskytovaly, ale v současné době jsou pravděpodobně vyhynulé nebo neznámé a známé pouze ze starších literárních údajů nebo z muzejních sbírek. Jsou to např. *Bembidion litorale* (A. G. Olivier, 1790), *B. striatum* (Fabricius, 1792), *B. testaceum* (Duftschmid, 1812), *B. velox*

(Linnaeus, 1760) nebo *Thalassophilus longicornis* (Sturm, 1825). Tyto druhy komentují ve svých článcích například GEBERT (2006), LOKAY (1869), PULPÁN & TĀBORSKÝ (1983), ŠUTERA et al. (1999) nebo VYSOKÝ (1989). Příčinou definitivního vymizení těchto druhů z dolního toku Labe na českém území bylo pravděpodobně napuštění vodního díla Střekov a zatopení rozsáhlých říčních náplavů u Střekova, Brně a Sebusína. Negativní roli jistě sehrála také kanalizace toku na Roudnicku a Litoměřicku, která výstavbě Střekovského zdymadla předcházela. U většiny z nich se dá jen velmi těžko předpokládat, že by se ve sledovaném úseku opět objevily. BLAŽEJ et al. (2007) publikovali významný nález pěti exemplářů vzácného střevlíčka *Bembidion argenteolum* Ahrens, 1812 ze štěrkopísčitých břehů u Loubí a Podskalí. Tento druh byl v České republice považován již za vyhynulý. I přes značné úsilí se jej nepodařilo při současném průzkumu opětovně potvrdit, ani jej nikdo recentně neuvádí.

Obr. 1. Vyznačení jednotlivých lokalit v úseku řeky Labe mezi Střekovem a Hřenskem.

Fig. 1. The marking of particular localities of the River Labe between Střekov and Hřensko.

Charakteristika území

Sledovaný úsek (Obr. 1) se nachází na Dolním Labi mezi Střekovem a státní hranicí s Německem. Jedná se o hluboký zářez do vulkanitů Českého středohoří a pískovců Děčínské vrchoviny (CHVÁTALOVÁ 2001). Můžeme jej rozdělit na dvě části, a to na tok řeky Labe, který patří do CHKO České středohoří (úsek Střekov – Děčín), a na část toku, která patří do CHKO Labské pískovce (úsek Děčín – Hřensko) nacházející se v nadmořské výšce 142 m n. m. (Střekov) až 129 m n. m. (přítok

Suché Kamenice). Oba tyto úseky se výrazně liší svým charakterem. V CHKO České středohoří řeka ve sledovaném úseku protéká poměrně silně antropogenně ovlivněnou krajinou, kde většinu nejbližšího okolí řeky tvoří otevřené travnaté plochy, okraje polí, komunikace a na některých místech i poměrně hustá zástavba. Jen na několika místech zůstaly fragmenty původních lužních lesů, jako například v PP Nebočadský luh. Nebočadský luh v posledních letech velmi silně zarůstá a vhodných mikrohabitátů pro výskyt ripikolních druhů rychle ubývá. I samotné koryto a břehy řeky jsou silně ovlivněny lidskou činností a na velké části toku jsou břehy tvořeny uměle vyskládanými kameny. Na území CHKO Labské pískovce (dnes součást Národního parku České Švýcarsko) si řeka Labe vytvořila hluboké erozní údolí. Pravobřežní stráně jsou dnes chráněny v rámci NPR Kaňon Labe. Část toku, která protéká Labskými pískovci, má více méně přirozený charakter s řadou písčitých a štěrkopísčitých deponií, které jsou bohužel často velmi malé a v posledních letech silně ovlivněné náletem invazních rostlin, jako jsou například netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*) či křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*).

Materiál a metodika

K výběru jednotlivých lokalit byly použity letecké snímky na serveru www.mapy.cz. Podle nich byla vytíkována místa s viditelně obnaženými a nezarostlými štěrkovými, případně písčitými břehy. Tato místa byla následně navštívena, zhodnocena, a pokud korespondovala s údaji na mapě, byla zařazena do výzkumu (Tab. 1). Vybrané lokality byly doplněny i pěti experimentálními výhony, které se nacházejí mezi Podskalím a Dolním Žlebem. Jedná se o uměle vytvořené kamenné valy, štěrkové a štěrkopísčité plochy.

Ripikolní brouci byli sbíráni pomocí individuálních metod sběru, a to především vyšlapáváním, rozhrabáváním a vyplachováním břehů, individuálním sběrem a prosevem detritu. Sběr byl prováděn v nejbližším okolí řeky na štěrkových a štěrkopísčitých březích a prioritně byl zaměřen na ripikolní druhy. Do výzkumu nebyly zahrnuty druhy, které se vyskytují v širším okolí vody, často na okrajích polní, lesů, luk nebo v blízkosti lidských sídel. Pokud se však objevily přímo na náplavu, do seznamu druhů byly zařazeny. Sledována byla i místa, která ovlivní plánované vzduší, a také uměle vytvořené a periodicky zaplavované tůně v dosahu povodňových vln. Lokality byly v jednotlivých letech navštěvovány nepravidelně od dubna do poloviny října, přičemž délka jedné návštěvy byla závislá na velikosti lokality a na aktuálním počasí. Nejčastěji se pohybovala mezi 2 až 4 hodinami. Do průzkumu byla zahrnuta i lokalita Přítok Suché Kamenice, která byla navštívena pouze dvakrát, a to na začátku průzkumu v roce 2012.

Veškerý materiál je uložen ve sbírce autora, a pokud není uvedeno jinak, platí: Pavel Krásenský lgt. et det., Pavel Krásenský & Oblastní muzeum a galerie v Mostě coll. U některých dokladových exemplářů musely být pro jednodušší determinaci vypreparovány kopulační orgány, a to jak samic, tak sameců. Šlo především o zástupce čeledi Staphylinidae. Determinaci nasbíraného materiálu provedl autor, přičemž u čeledi Carabidae některé taxony revidovali, případně určili Jiří Hejkal (Kraslice), Pavel Moravec (Litoměřice) a Pavel Vonička (Liberec). Nomenklatura střevlíků je převzata z LÖBLA & LÖBLA (2017), s výjimkou *Dyschiriodes* Jeannel, 1941, u kterého je zachován status rodu. Nomenklatura drabčičků je podle LÖBLA & LÖBLA (2015). Čísla faunistických čtverců jsou uvedena podle práce PRUNERA & MÍKY (1996).

Pro fotografie preparovaných brouků byla použita digitální zrcadlovka Canon EOS 5 D mark II a objektiv Canon MP-E65 1–5× macro. Fotografie byly složeny pomocí programu Zerene Stacker a upraveny v programu Adobe Photoshop CC 2023. U všech fotografií lokalit platí: foto Pavel Krásenský.

U každého druhu střevlíka (Carabidae) je uvedeno zařazení do bioindikační skupiny podle práce HŮRKY et al. (1996) a aktualizací a doplňků VESELÉHO (2002):

- R** = reliktní: druhy s nejužší ekologickou valencí, mající v současnosti namnoze charakter reliktnů. Jedná se většinou o vzácné a ohrožené druhy přirozených, nepříliš poškozených ekosystémů.
- A** = adaptabilní: druhy osidlující více nebo méně přirozené nebo přirozenému stavu blízké habitaty. Vyskytují se i na druhotných, dobře regenerovaných biotopech, zvláště v blízkosti původních ploch.
- E** = eurytopní: druhy, které nemají často žádné zvláštní nároky na charakter a kvalitu prostředí, druhy nestabilních, měnících se biotopů, stejně jako druhy, obývající silně antropogenně ovlivněnou a poškozenou krajinu.

U drabčů (Staphylinidae) je uvedeno zařazení do ekologických skupin vzhledem k jejich vztahu k přirozenosti biotopu podle BOHÁČE et al. (2007):

- R1** = druhy biotopů nejméně ovlivněných činností člověka. Jedná se především o druhy s arктоalpinním, boreoalpinním a boreomontánním rozšířením, dále druhy charakteristické pro rašeliniště (tyrfobionti a tyrfofilové), druhy vyskytující se jen v původních lesních porostech atd.
- R2** = druhy stanovišť středně ovlivněných činností člověka, většinou druhy kulturních lesů, ale i druhy neregulovaných a původnějších břehů toků.
- E** = druhy odlesněných stanovišť silně ovlivněných činností člověka

Seznam použitých zkratk

Stupeň ohrožení podle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky (HEJDA et al. 2017):

- CR = kriticky ohrožený
 EN = ohrožený
 VU = zranitelný
 NT = téměř ohrožený

Další použité zkratky

- ČS = červený seznam
 BIO = bioindikační skupina
 PP = přírodní památka
 NPR = národní přírodní rezervace
 CHKO = chráněná krajinná oblast
 ČSA = Československé armády

Stručná charakteristika lokalit

(1) Střekov (5350) [Obr. 20] – Rozsáhlý písčité náplav na pravém břehu Labe v délce asi 400 metrů, fragmentárně porostlý vegetací. Vzácně se zde vyskytují menší periodické tůňe a písčité plochy bez vegetace. Samotné břehy řeky jsou tvořeny uměle vyskládanými kameny a jen na izolovaných místech se nacházejí malé písčité nebo šterkopísčité naplaveniny. Roztroušeně zde rostou vrby (*Salix* spp.), topoly (*Populus* spp.) a menší keře.

(2) Valtířov (5350) [Obr. 21, 25] – Rozsáhlé šterkopísčité a písčité deponie na pravém břehu Labe v délce asi 700 metrů. Velká část plochy je celoročně obnažena a je zarostlá pouze fragmentární vegetací. Nejcennější je především velké šterkoviště ve střední části lokality a písčité naplaveniny v severní části. Jsou zde také souvislejší porosty vrb (*Salix* spp.) a menších keřů.

(3) Neštědice (5350) – Rozsáhlý částečně zarostlý písčítý a hlinitopísčítý náplav na levém břehu Labe v délce asi 500 metrů. Břehy jsou hlinitopísčité až kamenité, zarostlé fragmentární vegetací. Po velké povodni v červnu 2013 zde vznikly rozsáhlé plochy volného písku, které však v průběhu dalších let silně zarostly.

(4) Malé Březno (5350) – Rozsáhlý kamenitý a hlinitý pravý břeh Labe v délce asi 700 metrů. Břeh je poměrně často zaplavovaný, a tak je zde větší množství sedimentů, především jemného bahna. Břeh je řídko porostlý fragmentární vegetací a navazuje na rozsáhlé plochy hlinitopísčítých naplavenin.

(5) Jakuby (5251) – Lokalitu tvoří kamenitý, šterkopísčítý a hlinitopísčítý břeh v délce asi 200 metrů, silně porostlý hustou vegetací. Některé hlinitopísčité naplaveniny zasahují do porostů vrb. Při některých návštěvách nebylo možné na lokalitě sbírat kvůli zaplaveným břehům.

(6) Nebočady (5251) – pravý břeh řeky Labe v délce asi 1 km a přilehlé chráněné území PP Nebočadský luh. Jedná se o uměle upravené břehy a na ně navazující soustavu malých i větších tůň s hlinitopísčítými a hlinitými břehy. Přírodní památka Nebočadský luh tvoří slepé říční rameno s fragmentem lužního lesa.

(7) Boletice nad Labem (5251) – Kamenitý, šterkopísčítý a písčítý břeh v místě vyústění potoka Kamenička, v délce asi 50 metrů. Převažují plochy s hrubším šterkem, jen na některých místech jsou malé písčiny s řídkou vegetací nebo jemnějším šterkem.

(8) Křešice (5251) – Izolovaná lokalita v blízkosti přítoku bezejmenného potoka asi 400 metrů severozápadně od obce Křešice. Jde o částečně obnažené písčité a hlinitopísčité břehy s šířkou asi 1,5 metru. Dále od vody jsou břehy hustě porostlé vegetací a navazují na pole, resp. betonovou zeď.

(9) Děčín, soutok Labe s Ploučnicí (5251) [Obr. 22] – Rozsáhlé kamenité, šterkové, šterkopísčité a částečně hlinitopísčité břehy Labe v délce asi 400 metrů, včetně šterkopísčité kosy u přítoku řeky Ploučnice. Velikost volných ploch bez vegetace byla díky velmi mírnému sklonu břehů závislá na aktuální výšce hladiny. V první polovině roku byly břehy porostlé fragmentární vegetací, v druhé polovině roku byl nezarostlý jen úzký pruh v blízkosti vody.

(10) Děčín, pod Labskou ulicí (5251) [Obr. 24] – Poměrně rozsáhlé plochy naplavenin v délce asi 380 metrů, nacházející se na břehu Labe pod Domovem mládeže v Labské ulici. Břehy jsou tvořené poměrně jemným šterkem, šterkopískem a na některých místech se nachází menší písčité plochy. Plocha je zarostlá fragmentární, v druhé polovině roku již hustší vegetací.

(11) Prostřední Žleb (5151) – Několik menších písčin na levém břehu Labe na úseku v délce asi 200 metrů. Na řadě míst jsou malé izolované písčiny bez vegetace, které plynule přecházejí v hustě zarostlý terén s porosty olší (*Alnus* spp.) a vrb (*Salix* spp.). Písčiny jsou často zaplavované, a tak je na nich hmyz možné sbírat pouze při dlouhodobějším poklesu hladiny.

(12) Loubí (5151) – Lokalita již zanikla. Jednalo se o zbytky písčítých a šterkopísčítých naplavenin na pravém břehu Labe v délce asi 200 metrů. V posledních letech zde docházelo k ukládání hlíny a v současné době se zde na několika místech hlína odtěžuje. Odvází se také původní písčité a hlinitopísčité naplaveniny.

(13) Podskalí (5151) – Rozsáhlý břeh s písčítými, hlinitopísčítými a šterkovými naplaveninami na pravém břehu Labe v délce asi 800 metrů. Nachází se zde tří periodicky zaplavované, uměle vytvořené

tůň, které obvykle v letním období téměř vysychají. Okolí tůň je silně zarostlé a převládá zde kopřiva (*Urtica dioica*) a také netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*). V poslední době zde dochází v rámci managementových opatření k sečení.

(14) Experimentální výhon V1 (5151) – Uměle vytvořený šterkový a kamenitý břeh v délce asi 60 metrů. Nejbližší okolí výhonu je porostlé hustou vegetací. Jen na izolovaných místech se nacházely malé plochy naplaveného písku. Díky kolísající hladině nebylo možné při některých návštěvách brouky na výhonu sbírat, protože byl zcela zaplaven.

(15) Experimentální výhon V2 (5151) – Uměle vytvořený šterkový a kamenitý břeh o délce asi 60 metrů. Na březích jsou drobná prameniště, v jejichž okolí hojně roste vlhkomilná vegetace. Nachází se zde i větší, periodicky zaplavovaná tůň. Břehy jsou porostlé hustou vegetací. V náběžných částech výhonu jsou při nízké hladině vody malé plochy s naplaveným pískem.

(16) Experimentální výhon V3 (5151) – Rozsáhlá plocha šterku a šterkopísku v délce asi 70 metrů. V náplavové části s malou izolovanou tůňkou. Břehy dále od vody jsou porostlé hustou vegetací. Díky kolísající hladině nebylo možné při některých návštěvách brouky na výhonu sbírat, protože byl zcela zaplaven.

(17) Experimentální výhon V4/5 (5151) [Obr. 23] – Jedná se o dva samostatné výhony, které byly v roce 2014 upraveny a spojeny v jednu velkou plochu šterku a šterkopísku v délce asi 170 m. Na izolovaných místech u vody jsou menší písčité naplaveniny. Břehy jsou porostlé hustou nebo fragmentární vegetací. Pravidelně se zde po opadnutí vody objevují menší bahnitě nebo hlinitopísčité tůně.

(18) Experimentální výhon V7 (5151) – Výhon v délce asi 200 metrů, který tvoří kamenný val a uměle vytvořený kamenitý břeh hustě porostlý vegetací. Díky kolísající hladině nebylo možné při některých návštěvách brouky na výhonu sbírat, byl zcela zaplaven.

(19) Dolní Žleb (5151) – Poměrně úzký šterkopísčité břeh Labe v délce asi 700 metrů s velmi mírným sklonem a fragmentární vegetací. Na jeho vnějším okraji se roztroušeně nacházejí písčité naplaveniny, většinou však silně zarostlé. Již při mírně zvýšené hladině dochází k zaplavování břehů, a tak zde často jsou jemné bahnitě usazeniny.

(20) Dolní Žleb, přívaz (5151) – Lokalitu tvoří šterkové a šterkopísčité naplaveniny o délce asi 100 metrů, v okolí přívazu Dolní Žleb. Břeh má mírný sklon a na několika místech jsou malá latentní prameniště. Je porostlý fragmentární, v druhé polovině roku hustou vegetací. Již při mírně zvýšené hladině dochází k zaplavování břehů, a tak se zde často nacházejí jemné bahnitě usazeniny.

(21) Labská Stráň (5151) – Šterkopískový náplav v délce asi 250 metrů a šířce asi 10 metrů, který pozvolna přechází v pás nižší vegetace rostoucí na hlinitopísčitých a hlinitých naplaveninách. Náplav je porostlý fragmentární, místy i souvislejší vegetací a jen vzácně se zde vyskytují nezarostlé plochy volného písku nebo šterkopísku, a to většinou pouze v jarním období.

(22) Přítok Suché Kamenice (5151) – Písčité břehy ústí potoka Suchá Kamenice na pravém břehu Labe. Naplaveniny jsou ukládány na poměrně malém prostoru a jsou obnažené především při nižším stavu vody. Plynule přecházejí v kamenitý a hlinitý břeh s hustou vegetací, kde je opět patrné postupné zarůstání invazními druhy rostlin.

Název / Name	Souřadnice / Coordinates (WGS-84)	Břeh / Bank
Střekov	50°38'33.561"N, 14°2'51.973"E	pravý
Valtířov	50°40'34.819"N, 14°7'38.534"E	pravý
Neštědce	50°40'3.330"N, 14°9'23.953"E	levý
Malé Březno	50°40'57.129"N, 14°10'19.936"E	pravý
Jakuby	50°42'54.959"N, 14°11'43.528"E	pravý
Nebočady	50°43'13.774"N, 14°11'29.114"E	pravý
Boletice nad Labem	50°44'43.367"N, 14°10'57.875"E	pravý
Křešice	50°45'12.208"N, 14°11'20.650"E	pravý
Děčín, soutok Labe s Ploučnicí	50°46'41.734"N, 14°12'22.944"E	pravý
Děčín, pod Labskou ulicí	50°47'6.204"N, 14°12'49.888"E	pravý
Loubí	50°48'7.267"N, 14°14'14.559"E	pravý
Prostřední Žleb	50°48'18.683"N, 14°14'4.987"E	levý
Podskalí	50°48'50.353"N, 14°13'35.226"E	pravý
Experimentální výhon V1	50°49'19.789"N, 14°13'26.446"E	pravý
Experimentální výhon V2	50°49'24.149"N, 14°13'27.738"E	pravý
Experimentální výhon V3	50°49'27.833"N, 14°13'29.013"E	pravý
Experimentální výhon V4/5	50°49'43.280"N, 14°13'36.195"E	pravý
Experimentální vývoj V7	50°49'45.021"N, 14°13'32.875"E	levý
Dolní Žleb	50°50'13.240"N, 14°13'32.224"E	levý
Dolní Žleb, přívoz	50°50'35.211"N, 14°13'8.718"E	pravý
Labská Stráň	50°50'57.189"N, 14°13'1.417"E	pravý
Přítok Suché Kamenice	50°51'46.806"N, 14°13'39.183"E	pravý

Tab. 1. Soupis všech lokalit a jejich poloha.

Tab. 1. List of all localities and their location.

Komentáře k vzácným a faunisticky významným druhům

Carabidae (střevlíkovití)

Bembidion modestum (Fabricius, 1801) [A, VU] [Obr. 2]

Děčín, soutok Labe s Ploučnicí, 23.VII.2014, 1 ex., ve vlhkém šterkopísku. Ojedinělý druh nezastíněných písčitých a šterkovitých břehů vod, od nížin do podhůří (HŮRKA et al. 1996). Několik exemplářů bylo nalezeno i na Ohři v úseku Louny–Litoměřice (Pavel Krásenský a Pavel Moravec, nepublikované údaje). Na zachovalých řekách (např. Smědá, Orlice) je dosud lokálně hojný, jinak vzácný. Druh je ohrožený likvidací původních břehů, např. vzdutím hladiny, vodními díly nebo regulacemi. Z břehů Labe pod Děčínem jej uvádějí pouze ŠAFRÁNEK (2005) a také BLAŽEJ (2007).

Bembidion ruficolle (Panzer, 1796) [R, CR] [Obr. 7]

Střekov, 16.VI.2020, 1 ex., na izolovaném písčitém náplavu. Velmi vzácný druh, žijící na šterkopísčitých nebo písčitých březích řek (HŮRKA et al. 1996). Jedná se teprve o třetí recentní nález z území Čech. Předěšlé dva uvádějí KRÍVAN et al. (2009).

Dyschiriodes intermedius (Putzeys, 1846) [A, NT] [Obr. 3]

Nebočady, 4.VIII.2012, 1 ex., ve vlhkém písku, P. Moravec revid.; **Prostřední Žleb**, 13.VI.2014, 1 ex. na hlinitopísčitém břehu; **Dolní Žleb, přívoz**, 8.VIII.2012, 2 ex., na hlinitém břehu, P. Moravec revid. V Čechách vzácný druh, žijící na nezastíněných jílovitých až hlinitopísčitých březích řek a potoků

v nížinách až v podhůří (HŮRKA et al. 1996). V severních Čechách je na některých tocích se zachovalými břehy lokálně hojný, např.: Šporka u České Lípy (MORAVEC & VONIČKA 2003), Smědá u Višňové (VONIČKA & BERAN 1997), nebo Podskalí u Děčína (ŠAFRÁNEK 2005, BLAŽEJ 2007). Z Nebočadského luhu jej uvádí MORAVEC (2012). V této práci zmiňuje i další nepublikované údaje ze Svádova, Podskalí nebo z dolního Poohří. Od přítoku Suché Kamenice jej uvádějí BLAŽEJ et al. (2018).

Elaphrus aureus P.W.J. Müller, 1821 [R] [Obr. 4]

Valtířov, 14.V.2014, 2 ex.; **Jakuby**, 7.VI.2012, 2 ex.; **Nebočady**, 29.V.2012, 1 ex.; 23.IV.2014, 2 ex.; 16.VI.2020, 1 ex.; 13.IX.2013, 1 ♂, 1 ♀, 20.VI.2014, 3 ex.; **Experimentální výhon V3**, 20.VI.2014, 2 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 13.IX.2013, 1 ♂, 1 ♀, vše na bahnitém břehu. Hojný až ojedinělý druh vlhkých stanovišť, indiferentní k zastínění, písčitojilovité břehy řek od nížin do podhůří (HŮRKA et al. 1996). Dává přednost stinným písčítým břehům větších vodních toků, které jsou porostlé řídkou vegetací, vyskytuje se však i u menších toků. V Ústeckém kraji je na Labi a dolní Ohři lokálně hojný (např. MORAVEC 2012). Protože není vázán na nejhroženější nezarostlé náplavy, přežívá doposud i na lokalitách, odkud byl hlášen před desítkami let. Tento reliktní druh není adaptabilní na náhradní (umělé, sekundární) biotopy.

Perileptus areolatus (Creutzer, 1799) [R, NT] [Obr. 5]

Střežkov, 16.VI.2020, více ex.; **Valtířov**, 4.VIII.2016, 1 ex.; 16.VI.2020, více ex.; **Boletice nad Labem**, 28.IV.2020, 2 ex.; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 23.VII.2014, více ex.; 19.VIII.2018, více ex.; 9.VI.2019, více ex.; 30.VI.2020, 4 ex.; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 21.V.2018, více ex.; 16.VI.2020, více ex.; **Podskalí**, 12.VII.2015, více ex.; 31.VII.2015, více ex.; 15.VIII.2016, 4 ex.; 1.VII.2018, 3 ex.; 28.IV.2020, více ex.; **Experimentální výhon V1**, 12.VII.2015, 5 ex.; **Experimentální výhon V2**, 12.VII.2015, 5 ex.; **Experimentální výhon V3**, 12.VII.2015, 5 ex.; 31.VII.2015, 10 ex.; 15.VIII.2016, 4 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 31.VII.2015, 10 ex.; 1.VIII.2018, 3 ex.; **Dolní Žleb**, 31.VIII.2016, 4 ex.; **Dolní Žleb, přívoz**, 31.VIII.2016, 2 ex.; 27.VII.2020, více ex.; **Labská Stráň**, 19.VIII.2018, více ex.; 27.VII.2020, více ex., vše ve vlhkém jemnějším šterkopísku v blízkosti vody. Druh nezastíněných šterkových a šterkopisčitých břehů vodních toků. Je indikátorem čistého prostředí. V severozápadních Čechách se vyskytuje vzácně na nejzachovalejších úsecích Ohře a Labe. Na vhodných stanovištích může být lokálně hojný, jako je tomu v současnosti na řadě lokalit na Labi v úseku od Ústí nad Labem po Hřensko. Avšak od roku 2012 nebyl z tohoto úseku Labe vůbec znám (viz BLAŽEJ 2007) a byl zde považován za vyhynulý, jak uvádí MORAVEC (2012).

Tachys fulvicollis (Dejean, 1831) [A] [Obr. 6]

Děčín, soutok Labe s Ploučnicí, 31.VI.2020, 3 ex., na bahnitém břehu mezi vegetací. Vzácný druh obývající vlhké, nezastíněné, rostlinami porostlé břehy vod, močály, ale i slaniska (HŮRKA et al. 1996). V severozápadních Čechách sbírá jen velmi vzácně a jednotlivě. Známe například z písčitého náplavu Ohře u Želevic (Pavel Krásenský, nepublikovaný údaj).

Tachys micros (Fischer von Waldheim, 1828) [R] [Obr. 8]

Valtířov, 4.VIII.2016, 3 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Jakuby**, 16.VI.2020, 8 ex., v náplavu na písčitém břehu; **Nebočady**, 16.VI.2020, 1 ex.; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 30.VI.2020, 6 ex.; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 21.V.2018, 1 ex., ve vlhkém šterkopísku; **Podskalí**, 28.IV.2020, 1 ex.; **Labská Stráň**, 29.V.2017, 1 ex., ve vlhkém písku. Vzácný druh vlhkých šterkovitých a písčitých břehů vod bez zastínění; nížiny až hory, častěji v podhůří (HŮRKA et al. 1996). Druh ohrožený likvidací původních břehů, např. vzdušným hladinami vodními díly, regulacemi apod. Na rozdíl od příbuzných ripikolních druhů (např. z rodu *Tachyura* Motschulsky, 1862) není adaptabilní na náhradní biotopy. Z Labe jsou známy údaje například z Nebočadského luhu, Valtířova, Černěvsí u Roudnice nad Labem, Litoměřic nebo Dolního Žlebu (MORAVEC 2012). BLAŽEJ et al. (2018) jej uvádějí také ze šterkopisčité

pláže pod vyhlídkou Belveder (lokality Hřensko, pláž). V Ústeckém kraji se dále vyskytuje například na přirozených náplavech dolní Ohře (Pavel Krásenský a Pavel Moravec, nepublikované údaje).

Staphylinidae (drabčíkovití)

Acrotona sylvicola (Kraatz, 1856) [R1, VU]

Jakuby, 4.VIII.2012, více ex., v detritu; **Podskalí**, 25.IX.2017, 1 ex., na vlhkém písku; **Dolní Žleb, přívoz**, 8.VIII.2012, 2 ex.; **Labská Stráň**, 26.VI.2017, 1 ex., na vlhkém písku; **Experimentální výhon V3**, 26.VI.2017, 1 ex., v detritu na vlhkém písku; **Přítok Suché Kamenice**, 4.VIII.2012, 4 ex., v detritu. Je rozšířena po celém našem území. Vzácný až lokálně hojný druh. Stenotopní psamofil a fytodetritikol. Žije nejčastěji na písčitých březích toků, v naplaveninách apod. Z Valtířova a Nebočadského luhu ji uvádí MORAVEC (2012).

Aleochara haematoptera Kraatz, 1858 [R2, VU]

Jakuby, 7.VI.2012, 2 ex.; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 29.V.2012, 3 ex., vše ve vlhkém štěrkopísku. Stenotopní psamofil žijící na březích toků. Zde nejčastěji v písku, nebo detritu. Žije v Evropě a ve Středomoří. U nás roztroušeně po celém území.

Aloconota insecta (C.G. Thomson, 1856) [R2, VU]

Valtířov, 14.V.2014, 1 ex., v detritu na písčíně; **Nebočady**, 26.V.2011, 2 ex., v detritu na písčíně. Nepříliš hojný druh, žijící na písčitých a hlinitopísčitých březích vodních ploch, nejčastěji řek. Zdržuje se na otevřených místech v detritu.

Atheta basicornis (Mulsant & Rey, 1852) [R1, VU]

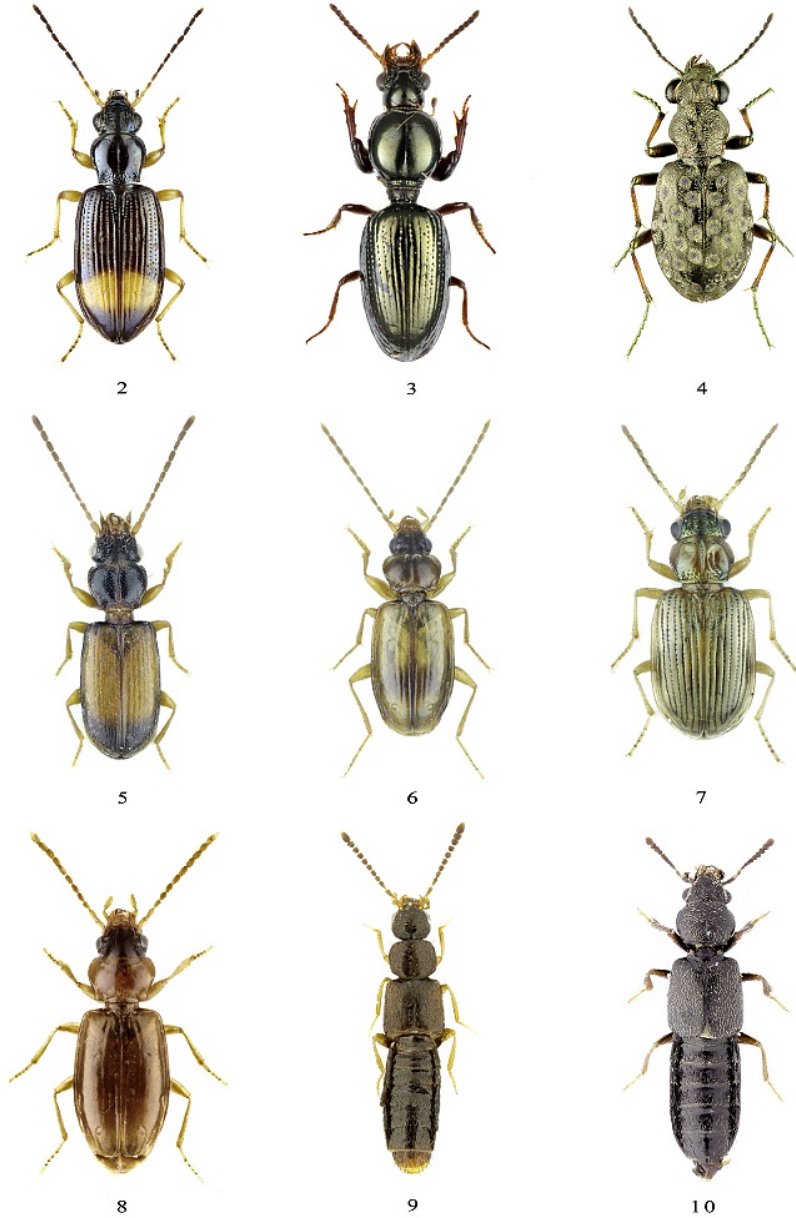
Křešice, 23.VII.2014, 1 ♀, pod kůrou ležícího topolu. Druh žijící pod kůrou listnatých stromů (topol, vrba), nejčastěji v blízkosti vody. Na území ČR se jedná o vzácný, pravděpodobně však spíše přehlížený druh, který může být lokálně hojný. Ze severozápadních Čech je dosud známo jen velmi málo údajů (např. KRÁSENSKÝ 2015).

Atheta ripicola Hanssen, 1932 [R1, VU] [Obr. 9]

Valtířov, 14.V.2014, 4 ♂♂, na hlinitopísčitém břehu malé tůně; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 20.VIII.2012, 1 ♂; **Podskalí**, 12.VII.2015, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu; **Experimentální výhon V2**, 12.VII.2015, 1 ♂, v detritu na břehu. Fytodetritikol a hygrophil, žijící na písčitých březích vod. Je znám ze střední a severní Evropy a u nás byl zjištěn poprvé u Děčína, kde byl brouk sbírán v noře bobra (Lukáš Blažej, nepublikovaný údaj). Údaje z Labe jsou tak prvními potvrzenými údaji o výskytu tohoto druhu v ČR (MORAVEC et al. 2017).

Bledius crassicornis Lacordaire, 1835 [R1]

Prostřední Žleb, 8.IX.2012, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu. Stenotopní hygrophil, žijící na březích toků a stojatých vod, kde ryje chodby. Žije v Evropě, u nás je rozšířený vzácně po celém území. Ze severozápadních Čech jej hlásí například MORAVEC et al. (2006).

Obr. 2–10. / Figs. 2–10. 2 – *Bembidion modestum*; 3 – *Dyschiriodes intermedius*; 4 – *Elaphrus aureus*; 5 – *Perileptus areolatus*; 6 – *Tachys fulvicollis*; 7 – *Bembidion ruficolle*; 8 – *Tachys micros*; 9 – *Atheta ripicola*; 10 – *Bledius subterraneus*. Foto / Photo by Pavel Krásenský.

Bledius gallicus (Gravenhorst, 1806) [R2]

Střekov, 23.IV.2014, 1 ♀; **Valtířov**, 23.IV.2014, 1 ♂; **Jakuby**, 14.VIII.2013, 1 ♀; **Nebočady**, 23.IV.2014, 1 ♂, 1 ♀; 23.VII.2014, 1 ♂; **Děčín, náplav pod Labskou ulicí**, 21.VIII.2013, 1 ex.; **Dolní Žleb, přívoz**, 13.VI.2014, 10 ex., vše na hlinitopísčitém břehu. Eurytopní psamofil, žijící na březích potoků a řek, ale i v cihelnách a pískovnách. Je rozšířen v palearktické oblasti. U nás roztroušeně po celém území. Ze severozápadních Čech jej hlásí z mokřadních biotopů v okolí skládky toxických odpadů v Chabařovicích MORAVEC et al. (2006). Nález z Nebočadského luhu uvádí MORAVEC (2012).

Bledius opacus (Block, 1799) [R2]

Valtířov, 4.VIII.2016, 2 ex., na písčitém břehu. Lokální, avšak nepříliš vzácný druh, žijící na písčitéch, ale i bahnitých březích vod. Znáám například z Pískovny v Buškovcích nedaleko Podbořan (Pavel Krásenský, nepublikované údaje).

Bledius subterraneus Erichson, 1839 [R1, VU] [Obr. 10]

Podskalí, 12.VII.2015, více ex.; 3.VIII.2015, 5 ex., vše na hlinitopísčitém břehu; **Experimentální výhon V1**, 12.VII.2015, 5 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 3.VIII.2015, 5 ex., na hlinitém břehu; **Labská Stráň**, 8.VIII.2012, 2 ex., na hlinitopísčitém břehu. Stenotopní psamofil, žijící na březích vod. Je rozšířen ve střední a severní Evropě, Kavkaze, Sibiři a Dálném východě. Z našeho území je známo jen několik málo údajů. Na území ČR se vyskytuje spíše v západní a severozápadní části. V severních Čechách je hojný například v okolí Jetřichovic v meandrech Křinice (KRÁSENSKÝ 2011).

Brachyusa concolor (Erichson, 1839) [R1, VU] [Obr. 16]

Valtířov, 23.IV.2019, 1 ex., v detritu na vlhkém bahně; **Neštědice**, 1.VIII.2013, 1 ex., na vlhkém bahně; **Křešice**, 23.VII.2014, 5 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 21.V.2018, 1 ex., na vlhkém bahně; **Prostřední Žleb**, 28.VII.2013, 1 ex., na vlhkém bahně; **Podskalí**, 20.VI.2014, 1 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Experimentální výhon V1**, 28.VII.2013, 1 ex.; 20.VI.2014, 1 ex. Stenotopní hygrofil a ripikol. Žije na písčitéch nebo hlinitopísčitéch březích toků, zde nejčastěji ve vlhkém písku, náplavech, pod organickými látkami apod. U nás vzácně po celém území. Ze severozápadních Čech ji hlásí z mokřadních biotopů v okolí skládky toxických odpadů v Chabařovicích MORAVEC et al. (2006) a také STREJČEK & HONCŮ (1977) ze slaniška v Bylanech u Mostu.

Carpelimus erichsoni (Sharp, 1871) [R2, NT] [Obr. 12]

Valtířov, 14.V.2014, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu; **Neštědice**, 1.VIII.2013, 1 ♂, na písčitém břehu; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 23.VII.2014, 2 ex., na písčitém břehu; **Experimentální výhon V3**, 20.VI.2014, 1 ex., na hlinitopísčitém břehu. Poměrně vzácný a lokální druh. Jeho vzácnost může být způsobena i poměrně obtížnou determinací a možnou záměnou s dalšími druhy.

Carpelimus nitidus (Baudi di Selve, 1848) [R1, NT]

Podskalí, 21.VIII.2013, 1 ex.; 13.IX.2013, 1 ♂; 29.V.2017, 1 ex.; **Experimentální výhon V3**, 21.VIII.2013, 1 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 13.IX.2013, 1 ♂; 29.V.2017, 1 ex., vše pod detritem na hlinitopísčitém břehu. Poměrně vzácný a lokální druh, žijící na písčitéch a hlinitopísčitéch březích vod, kde se zdržuje v detritu. Nalézán také na vlhlých místech s jílovitými pūdami.

Carpelimus politus (Kiesenwetter, 1850) [R1, VU]

Podskalí, 21.VIII.2013, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu. Lokální a velmi vzácný drabčák, žijící na písčitéch a šterkových březích řek, s nepříliš známou bionomií. Poprvé jej publikoval z ČR KRÁSENSKÝ (2013). Od té doby jsou mi známé pouze dva údaje o nálezu tohoto druhu z území Čech (Lukáš Blažej a Ladislav Ernest, nepublikované údaje).

Carpelimus similis (Smetana, 1967) [R1, EN]

Jakuby, 16.VI.2020, 1 ex.; **Nebočady**, 23.IV.2014, 2 ex., na bahnitém břehu pod vegetací; **Boletice nad Labem**, 14.V.2014, 2 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Prostřední Žleb**, 20.V.2020, 1 ex.; **Experimentální výhon V1**, 21.VIII.2013, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu; **Experimentální výhon V2**, 28.VII.2013, 1 ♂, 1 ♀; 14.VII.2015, 1 ♂, vše na hlinitopísčitém břehu; **Podskalí**, 21.VIII.2013, 1 ♂, na bahnitém břehu; 14.VII.2015, 1 ♂, na hlinitopísčitém břehu; **Dolní Žleb**, 21.VIII.2013, 2 ex., na bahnitém břehu; **Dolní Žleb, přívoz**, 28.VII.2013, 1 ♂, 1 ♀, na bahnitém břehu; 27.VII.2020, 5 ex., ve vlhkém písku. Stenotopní ripikol žijící na písčítých nebo hlinitopísčítých březích toků. Ve střední Evropě je vzácný, směrem na sever je vzácnější. Rozšíření druhu v ČR není snadné zcela přesně určit, protože díky obtížné determinaci některých zástupců rodu *Carpelimus* mohl být zaměňován s jinými druhy. Ze severozápadních Čech je znám například z břehů Nechranické přehrady (KRÁSENSKÝ 2015).

Dacrila fallax (Kraatz, 1856) [R1, EN]

Podskalí, 12.VII.2015, 1 ex., na písčitém břehu; 1.VII.2018, 1 ex., ve vlhkém šterkopísku; **Experimentální výhon V2**, 12.VII.2015, 1 ex., v detritu na vlhkém šterkopísku; **Experimentální výhon V4/5**, 1.VII.2018, 1 ex., ve vlhkém šterkopísku. Stenotopní ripikol, hygofil a fytodetritikol. Je rozšířen především ve střední Evropě. U nás vzácně po celém území. V severozápadních Čechách nalézán velmi vzácně na březích Labe nebo Ohře, a opakovaně byl nalezen na rekultivovaných výsypkách hnědohelných lomů v okolí Chomutova a Mostu (Pavel Krásenský, nepublikované údaje).

Dasygnypeta velata (Erichson, 1837) [R2, EN]

Neštědice, 29.IV.2014, 5 ex., na vlhkém písku; **Nebočady**, 23.IV.2014, 5 ex., v detritu na hlinitopísčitém břehu; **Křešice**, 23.VII.2014, 2 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 9.VI.2019, 2 ex., ve vlhkém šterkopísku; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 12.VI.2014, 1 ex., na hlinitopísčitém břehu; 9.VI.2019, 1 ex., na vlhkém písku; **Experimentální výhon V1**, 20.VI.2014, 2 ex.; **Experimentální výhon V3**, 21.VIII.2013, 1 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 29.V.2017, 1 ex; **Podskalí**, 12.VI.2014, 2 ex.; 12.VII.2015, 1 ex.; 31.VII.2015, 2 ex.; 29.V.2017, 1 ex., vše na hlinitopísčitém břehu. Stenotopní ripikol, žijící na hlinitopísčítých a písčítých březích, často v detritu. V ČR po celém území, avšak vzácněji.

Deinopsis erosa (Stephens, 1832) [R1, VU] [Obr. 18]

Prostřední Žleb, 8.IX.2012, 1 ex., na hlinitopísčitém břehu; **Experimentální výhon V3**, 21.VIII.2013, 1 ex., na bahnitém břehu. Stenotopní hygofil. Vzácný druh žijící na rašelinistích, v bažinách i na bahnitých březích toků. Vyskytuje se v mechu, pod listím, v naplaveném detritu apod. U nás roztroušeně po celém území. Ze severozápadních Čech ji hlásí z mokřadních biotopů v okolí skládky toxických odpadů v Chabařovicích MORAVEC et al. (2006).

Dilacra luteipes (Erichson, 1837) [R1, EN] [Obr. 11]

Nebočady, 23.IV.2014, 1 ex., na vlhkém písku. Stenotopní ripikol žijící na písčítých březích řek, ale i v pískovných apod. V ČR vzácně po celém území. V severozápadních Čechách nalézána jen vzácně, nejčastěji na březích velkých řek (Ohře, Labe), nebo na místech s písčítým či hlinitopísčítým podkladem (např. KRÁSENSKÝ 2015).

Dilacra vilis (Erichson, 1837) [R1, VU]

Děčín, soutok Labe s Ploučnicí, 30.VI.2020, 1 ♂; **Prostřední Žleb**, 28.VII.2013, 1 ♂; **Dolní Žleb, přívoz**, 28.VII.2013, 1 ex.; **Experimentální výhon V1**, 28.VII.2013, 1 ♂; **Experimentální výhon V2**, 28.VII.2013, 1 ex., vše v detritu na hlinitopísčitém břehu. Fytodetritikol, žije v močálech i na březích toků. Bionomie není příliš známa. U nás vzácně po celém území.

Erichsonius subopacus (Hochhuth, 1851) [R1, VU]

Valtířov, 14.V.2014, 1 ex., na hlinitopísčitém břehu. Hygrofilní druh, žijící v nižších polohách na březích stojatých, ale i tekoucích vod. Je rozšířen především v Malé Asii, na Balkánském poloostrově a v jižní Francii. Na území ČR se vyskytuje vzácně, lokálně však může být hojnější. V posledních letech je častěji nalézán například i v okolí vodních ploch v povrchových lomech na Mostecku a Chomutovsku (např. KRÁSENSKÝ 2021). Známe je například z latentního prameniště v lesním porostu v PP Staňkovice u Žatce nebo dokonce z břehů Nového rybníka severně od obce Svahová v Krušných horách z nadmořské výšky 785 m n. m. (Pavel Krásenský, nepublikované údaje).

Gabrius appendiculatus Sharp, 1910 [R1]

Střekov, 4.X.2013, 1 ♂; 23.IV.2014, 2 ♂♂; **Valtířov**, 14.V.2014, více ex.; **Neštědce**, 1.VIII.2013, 2 ♂♂; **Nebočady**, 23.IV.2014, 3 ♂♂; **Podskalí**, 13.VI.2014, 1 ex., vše v detritu na hlinitopísčitém břehu. Hygrofilní druh obývající břehy řek, okraje mokřadů, bažiny, prameniště nebo rašeliniště. Nejčastěji pod organickým materiálem, nebo pod kameny. V ČR po celém území, lokálně může být hojný. Dle biotopových preferencí se bude jednat spíše o adaptabilní druh skupiny A.

Geodromicus nigrita (P.W.J. Müller, 1821) [R1, VU] [Obr. 13]

Přítok Suché Kamenice (5151), 4.VIII.2012, 1 ex., ve vlhkém mechu na kameni. U nás rozšířen roztroušeně po celém území, častěji v podhorských oblastech. Stenotopní hygrofil žijící především a březích tekoucích vod, ale i na podmáčených loukách, rašeliništích apod., zde nejčastěji ve vlhkém mechu. Na severu Čech vzácně na březích vod v přírodně zachovalém prostředí.

Gnypeta ripicola (Kiesenwetter, 1844) [R2, EN]

Valtířov, 14.V.2014, 1 ex.; **Nebočady**, 23.IV.2014, 1 ex., vše na vlhkém písku; **Loubí**, 15.VIII.2016, 1 ex., v detritu na břehu. Hygrofilní druh, který žije na hlinitopísčitých březích tekoucích i stojatých vod. V severozápadních Čechách se vyskytuje velmi vzácně. V ČR žije roztroušeně po celém území.

Gnypeta rubrior Tottenham, 1939 [R1, EN]

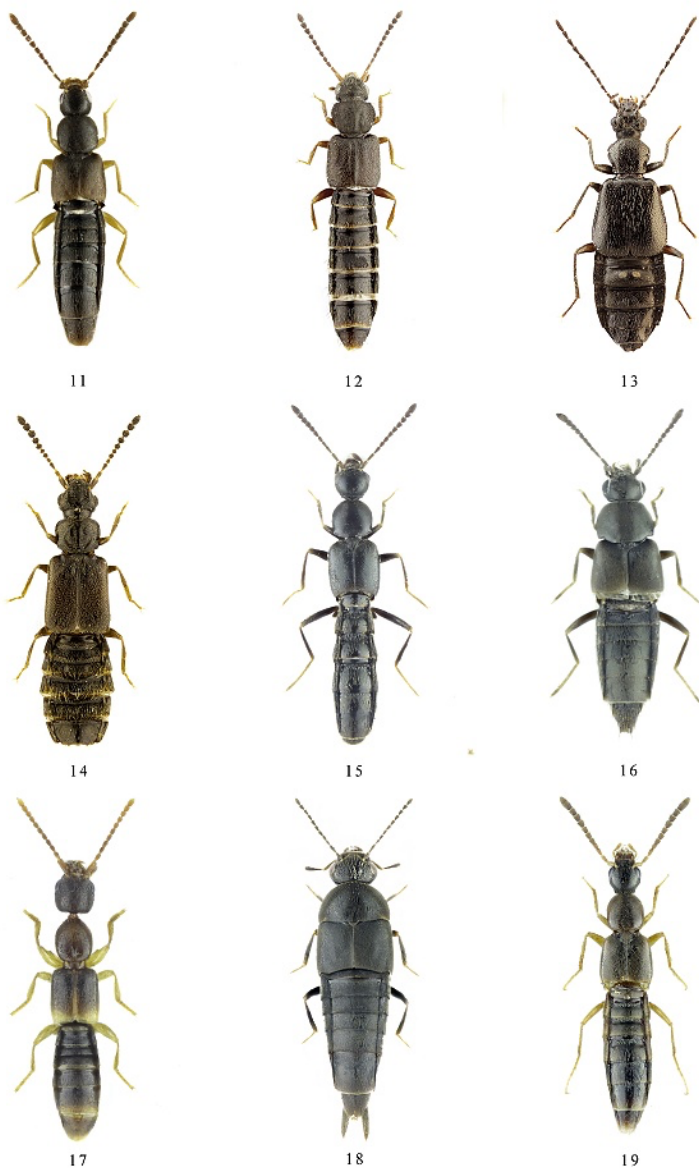
Valtířov, 14.V.2014, 1 ex., na vlhkém písku. Hygrofilní druh, který žije na hlinitopísčitých březích tekoucích i stojatých vod. V severozápadních Čechách se vyskytuje velmi vzácně. V ČR žije roztroušeně po celém území.

Hydrosmecta longula (Heer, 1839) [R1]

Děčín, soutok Labe s Ploučnicí, 23.VII.2014, 6 ex.; 19.VIII.2018, 7 ex.; 9.VI.2018, 5 ex.; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 21.V.2018, 5 ex.; 10.IX.2019, více ex.; **Prostřední Žleb**, 31.VIII.2016, 1 ex.; **Podskalí**, 20.VIII.2012, 2 ex.; 31.VII.2015, 5 ex.; 3.VIII.2015, 5 ex.; 15.VIII.2015, 5 ex.; 9.VI.2019, 5 ex.; **Experimentální výhon V3**, 31.VII.2015, 10 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 3.VIII.2015, více ex. observ.; **Experimentální výhon V7**, více ex. observ.; **Labská Stráň**, 18.IX.2019, 2 ex., vše ve vlhkém šterkopísku. Stenotopní ripikol a psamofil. Je rozšířena po celé Evropě a v severní Africe (LÖBL & LÖBL 2015). Z našeho území známa z řady lokalit, ale díky malým rozměrům a poměrně skrytému způsobu života není tak často sbírána. Ze severozápadních Čech ji uvádí např. KRÁSENSKÝ (2015) z břehů Nechranské přehrady. Na lokalitách, kde byla zjištěna, bylo pozorováno většinou více jedinců.

Liogluta alpestris (Heer, 1839) [R1, NT]

Valtířov, 14.V.2014, 2 ♂♂, na hlinitopísčitém břehu malého potůčku. Druh rozšířený po celém území ČR, avšak poměrně vzácně. Bionomie není příliš známa. Nacházena je jak na suchých, tak na vlhkých místech s dostatkem detritu. Známe je například ze stepních lokalit v okolí Žatce (KRÁSENSKÝ 2022).

Obr. 11–19. / Figs. 11–19. 11 – *Dilacra luteipes*; 12 – *Carpelimus erichsoni*; 13 – *Geodromicus nigrita*; 14 – *Ochthephilus omalinus*; 15 – *Tachyusa concinna*; 16 – *Brachyusa concolor*; 17 – *Scopaeus gracilis*; 18 – *Deinopsis erosa*; 19 – *Tetralaucopora rubicunda*. Foto / Photo by Pavel Krásenský.

Mycetoporus glaber (Sperk, 1835) [R1, NT]

Malé Březno, 23.IV.2020, 2 ex., pod kamenem na vlhkém bahně. Žije na vlhkých stanovištích, pod kameny nebo rostlinnými zbytky. V ČR roztroušeně po celém území. V severozápadních Čechách je nalézán jen zřídka (např. KRÁSENSKÝ 2015).

Ochtheophilus omalinus (Erichson, 1840) [R1, NT] [Obr. 14]

Valtířov, 14.V.2014, 1 ex., ve vlhkém detritu; **Nebočady**, 14.VIII.2013, 1 ♂, ve vlhkém detritu. Hygrofilní druh žijící na březích stojatých, častěji však tekoucích vod, nejčastěji na písčitém podkladu v listí nebo detritu. V ČR lokálně, na severu Čech se objevuje především na písčítých, ale i štěrkopísčítých březích větších i menších toků (Pavel Krásenský, nepublikované údaje). V posledních letech však pomalu mizí.

Philonthus fumarius (Gravenhorst, 1806) [R2, NT]

Podskalí, 29.V.2017, 1 ex., ve vlhkém listí; **Labská Stráň**, 25.IX.2017, 2 ex., v detritu. Eurytopní hygrofil a humikol, žije v detritu na bahnitých březích vod. V ČR široce rozšířen a na příhodných biotopech může být hojnější.

Rugilus angustatus (Geoffroy, 1785) [R2, NT]

Jakuby, 14.III.2013, 1 ex.; **Dolní Žleb, přívoz**, 13.VI.2014, 2 ex., v detritu na břehu. Nepříliš vzácný druh, žijící na vlhkých místech, jako jsou břehy vod nebo podmáčené louky a pole, kde se zdržuje v různých rostlinných zbytcích. Znám je například z Želinského meandru u Kadaně nebo z Písteckého lesa u Budyně nad Ohří (Pavel Krásenský, nepublikované údaje).

Scopaeus gracilis (Sperk, 1835) [R1, EN] [Obr. 17]

Děčín, soutok Labe s Ploučnicí, 23.VII.2014, 3 ex.; 19.VIII.2018, 3 ex.; 30.VI.2020, 2 ex.; **Děčín, pod Labskou ulicí**, 29.VIII.2019, 2 ex.; **Prostřední Žleb**, 21.VIII.2013, 1 ♂; 20.V.2020, 1 ex.; **Podskalí**, 28.IV.2020, 1 ex.; 31.VII.2015, 2 ex.; 15.VIII.2016, 1 ex.; 1.VII.2018, 1 ♀; **Experimentální výhon V1**, 28.VII.2013, 1 ♀; **Experimentální výhon V3**, 31.VII.2015, 2 ex.; 15.VIII.2016, 1 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 1.VII.2018, 1 ♀; **Dolní Žleb**, 8.VIII.2012, 1 ex.; 28.VII.2013, 1 ♀; **Dolní Žleb, přívoz**, 20.VIII.2012, 2 ex.; 31.VIII.2016, 1 ex.; 27.VII.2020, 5 ex., vše v jemném písku nebo štěrkopísku. Stenotopní ripikol a hygrofil. U nás vzácně po celém území. Obývá nejčastěji otevřené štěrkopískové naplaveniny především na větších řekách. V severních Čechách je vzácný a známé jsou především údaje z Dolního Poohří nebo z pískovny nedaleko Polerad (P. Krásenský a P. Moravec, nepublikované údaje). Ve sledovaného úseku jej ze štěrkopísčité pláže pod vyhlídkou Belveder (lokality Labská Stráň) uvádějí BLAŽEJ et al. (2018).

Scopaeus minutus Erichson, 1840 [E, VU]

Střekov, 23.IV.2014, 1 ♂, na písčitém břehu. Nepříliš vzácný druh, žijící především na hlinito-písčítých stráních, na skalách řídké porostlých vegetací, ale i v lomech nebo v jamách po těžbě hlíny. Znám například ze skládky toxických odpadů u Chabařovic (MORAVEC et al. 2006) nebo z povrchového Lomu ČSA (KRÁSENSKÝ 2021).

Tachyusa concinna Heer, 1839 [R2, VU] [Obr. 15]

Valtířov, 14.V.2014, 3 ex.; **Neštědice**, 1.VIII.2013, 1 ♂; **Nebočady**, 23.IV.2014, 2 ex.; **Experimentální výhon V1**, 21.VIII.2013, 1 ex.; **Experimentální výhon V3**, 21.VIII.2013, 1 ex.; **Experimentální výhon V4/5**, 29.V.2017, 1 ♂; **Podskalí**, 21.VIII.2013, 5 ex.; 5.VIII.2013, 1 ex.; 29.V.2017, 1 ♂, vše na hlinitopísčitém břehu nebo ve štěrkopísku. Eurytopní ripikol a hygrofil, žijící na březích vod na nezastíněných nebo částečně zastíněných místech. V ČR vzácně po celém území. Z Čech ji uvádí například KRÁSENSKÝ (2006, 2009).

Tachyusa nitella Fauvel, 1895 [R1, VU]

Nebočady, 23.IV.2014, 3 ex., na vlhkém hlinitopísčitém břehu; **Křešice**, 23.VII.2014, 2 ex., na vlhkém hlinitopísčitém břehu; **Podskalí**, 12.VI.2014, 1 ex., na vlhkém hlinitopísčitém břehu. U nás roztroušeně po celém území. Stenotopní ripikol, hygrophil a fyto-detritikol. Žije na nezastíněných březích toků a stojatých vod.

Tetartopeus rufonitidus (Reitter, 1909) [R1, VU]

Podskalí, 12.VI.2014, 2 ex., mezi trsy trávy v hlinitopísčitém břehu. Hygrophilní druh žijící na hlinitopísčitých a písčitých březích stojatých i tekoucích vod, ale i v pískovnách. Vyhledává částečně zastíněná stanoviště. Na příhodných biotopech může být hojnější. V severozápadních Čechách se vyskytuje na celém území a uvádí jej např. MORAVEC et al. (2006).

Tetralaucopora rubicunda (Erichson, 1837) [R2, EN] [Obr. 19]

Střekov, 23.IV.2014, 4 ex.; **Valtířov**, 14.V.2014, 1 ex.; **Nebočady**, 4.VIII.2012, 1 ex.; **Boletice nad Labem**, 14.V.2014, 2 ex.; **Prostřední Žleb**, 8.IX.2012, 2 ex., vše na písčitém břehu. Nepříliš vzácný ripikolní druh žijící na nezastíněných nebo částečně zastíněných březích vodních ploch s řídkou vegetací, nejčastěji s písčitým nebo hlinitopísčitým substrátem.

Thinobius ciliatus Kiesenwetter, 1844 [R1, CR]

Děčín, pod Labskou ulicí, 19.VIII.2018, 1 ♂; 29.VIII.2019, 6 ex., v jemném písku na náplavu. Vzácný ripikol žijící na písčitých březích toků. V ČR velmi vzácný a znám dosud pouze z Čech, především ze západní části. Z Ústeckého kraje jsou známy údaje například z Břežan nad Ohří (Pavel Krásenský, Pavel Moravec a Petr Štourač, nepublikované údaje).

Thinonoma atra (Gravenhorst, 1806) [R2, NT]

Neštědce, 1.VIII.2013, 1 ex.; **Jakuby**, 14.VIII.2013, 3 ex.; **Nebočady**, 23.IV.2014, 5 ex.; **Křešice**, 23.VII.2014, 3 ex.; **Děčín, soutok Labe s Ploučnicí**, 20.VIII.2012, 2 ex.; 23.VII.2014, 1 ex.; **Podskalí**, 8.VIII.2012, 5 ex.; 21.VIII.2013, 3 ex.; 12.VI.2014, 1 ex.; 20.VI.2014, 1 ex.; 15.VIII.2016, 2 ex.; **Dolní Žleb, přívoz**, 13.VI.2014, 2 ex.; **Labská Stráň**, 28.VII.2013, 2 ex.; **Přítok Suché Kamenice**, 4.VIII.2012, 2 ex., vše na hlinitopísčitém a bahnitěm břehu, často v detritu. Poměrně běžný hygrophil žijící na hlinitých nebo hlinitopísčitých březích vod. Ve sledovaném úseku nalézán poměrně často, avšak jednotlivě, na vlhkých hlinitých nebo hlinitopísčitých, někdy i částečně zastíněných místech.

Diskuze a závěr

V období mezi roky 2012 a 2021 jsem provedl entomologický průzkum říčních náplavů na březích Labe v úseku Střekov – Hřensko. Průzkum měl za úkol zmapovat faunu ripikolních brouků ještě před plánovanou výstavbou plavebního stupně Děčín, resp. nového jezu nedaleko Loubí. Průzkum byl zaměřen téměř výhradně na nejbližší okolí řeky, přesněji na šterkové, šterkopisčité a písčité náplavy, které budou nejvíce ovlivněny plánovaným vzdutím.

Celkem bylo na náplavech Labe v úseku mezi Střekovem a Hřenskem zjištěno 240 druhů brouků, z toho 99 druhů střevlíků a 141 druhů drabčků. Mezi střevlíky byly potvrzeny 4 reliktní druhy (*Bembidion ruficolle*, *Elaphrus aureus*, *Perileptus areolatus* a *Tachys micros*), 50 adaptabilních a 44 eurytopních druhů. Nejvýznamnější je nález střevlíčka *B. ruficolle*. Jedná se teprve o třetí potvrzený nález na území Čech (KRIVAN et al. 2009). Střevlíček *P. areolatus* patří k vzácnějším druhům přirozených šterkových náplavů. Tento druh se v současné době vyskytuje na většině sledovaných náplavů nad Děčínem, a to i na většině experimentálních výhonů, které ripikolům nenabízejí zcela ideální podmínky. MORAVEC (2012) uvádí, že se mu tento druh do roku 2012 nepodařilo ve sledovaném

úseku (Střekov–Děčín) potvrdit. Také BLAŽEJ (2007) v úseku Děčín–Hřensko tento druh neuvádí. K expanzi došlo pravděpodobně až po velké povodni, která postihla Labe v červnu 2013. Druh se doposud poměrně často vyskytuje na dolní Ohři, odkud se mohl s povodňovou vlnou dostat do Labe. Mezi další zajímavější druhy patří adaptabilní střevlíci *Amara fulva*, *Bembidion modestum*, *Dyschiriodes intermedius* nebo zástupci rodu *Tachyura*. Střevlíček *B. modestum* patří na Labi mezi velmi vzácné zástupce ripikolní fauny a v průběhu průzkumu byl zjištěn pouze jednou. Setkat se s ním můžeme například na přirozených náplavech na dolní Ohři (MORAVEC 2012). Celkový počet reliktních a adaptabilních druhů (54) představuje pouze 55 % všech zjištěných druhů střevlíkovitých brouků, což ukazuje na poměrně silně antropogenně ovlivněné území.

Druhou sledovanou skupinou byli drabčíkovití brouci, z nichž 25 patří mezi reliktní druhy: *Acrotona sylvicola*, *Atheta basicornis*, *A. ripicola*, *Bledius crassicornis*, *B. subterraneus*, *Brachyusa concolor*, *Carpelimus nitidus*, *C. politus*, *C. similis*, *Dacrila fallax*, *Deinopsis erosa*, *Dilacra luteipes*, *D. vilis*, *Erichsonius subopacus*, *Gabrius appendiculatus*, *Geodromicus nigrita*, *Gnypeta rubrior*, *Hydrosmecta longula*, *Liogluta alpestris*, *Mycetoporus glaber*, *Ochtheophilus omalinus*, *Scopaeus gracilis*, *Tachyusa nitella*, *Tetartopeus rufonitidus* a *Thinobius ciliatus*. Mezi nejvýznamnější patří nálezy drabčíků *Atheta ripicola*, který je v současné době znám výhradně z břehů Labe, odkud byl také hlášen jako nový druh pro Českou republiku (MORAVEC et al. 2017) a také *Thinobius ciliatus*, který se v České republice recentně vyskytuje pouze v Ústeckém kraji, a to právě zde na Labi v Děčíně a také v dolním Poohří v okolí Hostěnic v okrese Litoměřice (Jiří Janák, Pavel Krásenský, Pavel Moravec a Petr Štourač, nepublikované údaje). Dále bylo zjištěno celkem 64 adaptabilních a 52 eurytopních druhů. Celkový počet reliktních a adaptabilních druhů drabčíkovitých brouků (89) představuje 63 % všech zjištěných druhů, což stejně jako u střevlíků, ukazuje na poměrně silně antropogenně ovlivněné území, a to i přes poměrně vysoký počet reliktních druhů. Zařazení některých druhů jako např. *Erichsonius subopacus*, *Gabrius appendiculatus* nebo *Tachyusa nitella* mezi reliktní druhy R1 je vzhledem k jejich ekologickým nárokům diskutabilní. Proto u těchto druhů navrhuji zařazení mezi adaptabilní druhy skupiny R2. Z dalších druhů stojí za zmínku adaptabilní drabčíci *Bledius gallicus* a *B. opacus*, kteří se vyskytují vzácně na hlinitých a hlinitopísčitéch březích vod, nebo vzácnější *Atheta autumnalis*, *A. malleus* nebo *Amischa forcipata*. Některé druhy drabčíků nejsou uvedeny v práci BOHÁČE et al. (2007) a tak u nich dosud není stanovena bioindikační skupina. U těchto druhů byla skupina určena na základě dosavadních nálezů autora tohoto článku a zjištěných ekologických nároků. Jedná se o tyto druhy: *Amischa forcipata* (R2), *Atheta ripicola* (R1), *Carpelimus erichsoni* (R2) a *Tachyusa concinna* (R2).

Nejvíce reliktních druhů střevlíků a drabčíků, a to celkem 14, bylo zjištěno na šterkopískovém náplavu v Podskalí (Tab. 3). Následují náplavy ve Valtířově, kde bylo potvrzeno 10, a Prostředním Žlebu, kde se podařilo najít 8 reliktních druhů.

Poměrně významnou skupinu tvoří druhy zařazené v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky (HEJDA et al. 2017). Mezi střevlíky je to druh *Bembidion ruficolle* zařazený mezi kriticky ohrožené druhy (CR), a dále střevlíci *Bembidion modestum* zařazený mezi zranitelné druhy (VU) a *Dyschiriodes intermedius* a *Perileptus areolatus*, kteří patří mezi téměř ohrožené druhy (NT). Z drabčíkovitých brouků je to druh *Thinobius ciliatus* zařazený v kategorii kriticky ohrožený (CR), dále druhy *Carpelimus similis*, *Dacrila fallax*, *Dasygnypeta velata*, *Dilacra luteipes*, *Gnypeta ripicola*, *G. rubrior*, *Scopaeus gracilis* a *Tetralaucopora rubicunda* zařazené v kategorii ohrožený (EN), *Acrotona sylvicola*, *Aleochara haematoptera*, *Aloconota insecta*, *Atheta basicornis*, *A. ripicola*, *Bledius subterraneus*, *Brachyusa concolor*, *Carpelimus politus*, *Deinopsis erosa*, *Dilacra vilis*, *Erichsonius subopacus*, *Geodromicus nigrita*, *Scopaeus minutus*, *Tachyusa concinna*, *T. nitella* a *Tetartopeus rufonitidus* zařazené v kategorii zranitelný (VU) a *Carpelimus erichsoni*, *C. nitidus*, *Falagria caesa*, *Liogluta alpestris*, *Mycetoporus glaber*, *Ochtheophilus omalinus*, *Philonthus fumarius*, *Rugilus*

angustatus a *Thinonoma atra* zařazené v kategorii téměř ohrožené druhy (NT). Do kategorie zranitelný (VU) je nově navržena *Atheta ripicola*.

Celkem bylo na všech sledovaných lokalitách zjištěno 59 ripikolních druhů. Nejvíce ripikolních druhů (36) bylo zjištěno v Nebočadském luhu (Tab. 2). Tato lokalita však po roce 2016 velmi silně zarůstá a většina ripikolů zde byla nalezena před tímto rokem. V minulosti zde bylo množství volných písčitých naplavenin, často celoročně podmáčených nebo vlhkých, kde se ripikolním druhům dařilo. Nicméně při vhodném počasí a při nižším stavu vody zde ripikolní druhy mohou nacházet vhodná místa. Dále následují náplavy v Podskalí s 30 druhy, Valtířově, Děčíně na soutoku Labe s Ploučnicí a experimentální výhon V3, kde bylo zjištěno shodně 28 ripikolních druhů. Naopak nejméně ripikolních druhů, a to pouze 5, bylo zaznamenáno shodně na náplavech v Malém Březně, Loubí a u přítoku Suché Kamenice. Důvodem malého počtu ripikolních druhů jsou nejen tyto nepřilíší kvalitní náplavy, ale také malý počet sběrů, který byl na těchto lokalitách proveden.

Lokalita / Locality	Carabidae	Staphylinidae	Celkem / In total
Střekov	7	11	18
Valtířov	10	18	28
Neštědice	8	12	20
Malé Březno	3	2	5
Jakuby	12	11	23
Nebočady	12	24	36
Boletice nad Labem	8	6	14
Křešice	6	9	15
Děčín, soutok Labe s Ploučnicí	15	13	28
Děčín, pod Labskou ulicí	13	14	27
Loubí	2	3	5
Prostřední Žleb	12	15	27
Podskalí	11	19	30
Experimentální výhon V1	7	13	20
Experimentální výhon V2	9	19	21
Experimentální výhon V3	13	15	28
Experimentální výhon V4/5	11	15	26
Experimentální vývoj V7	9	5	14
Dolní Žleb	10	12	22
Dolní Žleb, přívoz	10	12	22
Labská Stráň	10	6	16
Přítok Suché Kamenice	3	2	5

Tab. 2. Počet ripikolních druhů na jednotlivých lokalitách.

Tab. 2. Number of ripicolous species in each locality.

Průzkum probíhal i na pěti experimentálních výhonech, kde bylo zjištěno celkem 12 reliktních druhů, 38 ripikolů a také 17 druhů zařazených v červeném seznamu. Nejvíce reliktních druhů a druhů z červeného seznamu bylo potvrzeno na experimentálním výhonu V4/5, který byl vytvořen sloučením dvou sousedících výhonů.

Jedním ze zajímavých poznatků je viditelný úbytek poměrně velkého množství vzácnějších druhů, a to po roce 2014. Jedná se o 22 druhů, které po tomto roce již nebyly v průběhu průzkumu zjištěny (*Aleochara haematoptera*, *Aloconota insecta*, *Atheta basicornis*, *Bembidion modestum*, *Bledius crassicornis*, *B. gallicus*, *Carpelimus erichsoni*, *C. politus*, *Deinopsis erosa*, *Dilacra luteipes*, *Dyschirius intermedius*, *Elaphrus aureus*, *Erichsonius subopacus*, *Gabrius appendiculatus*,

Geodromicus nigrita, *Gnypeta ripicola*, *Liogluta alpestris*, *Ochtheophilus omalinus*, *Rugilus angustatus*, *Scopaeus minutus*, *Tachyusa nitella*, *Tetartopeus rufonitidus*, *Tetralaucopora rubicunda*). Důvodem může být povodeň, která postihla Labe v roce 2012, kdy došlo k migraci velkého množství říčních naplavenin, resp. písku a štěrku a k viditelným změnám na březích. Později zmizely některé hlinitopísčité naplaveniny a řada z těch, které zůstaly, silně zarůstají náletovými rostlinami. Podobně negativní dopad mohlo mít i sucho, které panovalo v některých následujících letech, kdy se brouci zdržovali nejčastěji v nejbližším okolí vody, kde bylo vlhčeji. Většinou šlo ale o štěrkopísčité náplavy, které většina výše uvedených druhů nepreferuje.

Lokality / Locality	Carabidae	Staphylinidae	Celkem / In total
Střekov	2	1	3
Valtířov	3	7	10
Neštědice	0	2	2
Malé Březno	0	1	1
Jakuby	2	2	4
Nebočady	2	5	7
Boletice nad Labem	1	1	2
Křešice	0	3	3
Děčín, soutok Labe s Ploučnicí	2	4	6
Děčín, pod Labskou ulicí	2	4	6
Loubí	0	0	0
Prostřední Žleb	0	8	8
Podskalí	2	12	14
Experimentální výhon V1	1	4	5
Experimentální výhon V2	1	4	5
Experimentální výhon V3	2	5	7
Experimentální výhon V4/5	2	5	7
Experimentální vývoj V7	0	1	1
Dolní Žleb	1	2	3
Dolní Žleb, přívoz	1	4	5
Labská Stráž	2	3	5
Přítok Suché Kamenice	0	2	2

Tab. 3. Počet reliktních druhů na jednotlivých lokalitách.

Tab. 3. Number of relict species in each locality.

Fauna ripikolních brouků říčních náplavů Labe v úseku Střekov–Hřensko nedosahuje takové druhové pestrosti jako například na dolní Ohři (Pavel Moravec a Pavel Krásenský, nepublikované údaje) nebo Smědě (VONIČKA & BERAN 1997, VONIČKA & KRÁSENSKÝ 2016). Důvodů může být hned několik. Jedním z nich může být, že řeka, především v úseku Střekov–Děčín protéká silně antropogenně ovlivněnou krajinou a je zde jen velmi málo míst, kde se mohou tvořit přirozené štěrkopísčité a písčité naplaveniny. Další negativní vliv na faunu ripikolů měla výstavba jezů, které zvedly hladinu řeky a díky tomu došlo k zaplavení rozsáhlých náplavů u Střekova, Brné nad Labem a Sebusína. Jen těžko můžeme odhadovat konkrétní dopad plánované výstavby jezu u Loubí a následného vzdutí, které by mělo být asi 60 cm. Dá se však očekávat, že dopady budou spíše negativní, a jak moc, tak to ukáže až budoucnost. Nezabrání tomu pravděpodobně ani vytváření nových náplavů nebo posílení stávajících.

Summary

In the period between 2012 and 2021, the entomological survey of river alluviums on the banks of the River Labe in the Střekov–Hřensko section was done. The main goal of the survey was to map the fauna of ripicolous beetles before a construction of planned new wier near Loubí. The survey was focused exclusively on the river banks, mainly on gravel and sandy shores, which would be affected by the planned swell.

A total of 240 species of beetles, 99 species of ground beetles (Carabidae) and 141 species of rove beetles (Staphylinidae) were collected. Four relict (*Bembidion ruficolle*, *Elaphrus aureus*, *Perileptus areolatus* and *Tachys micros*), 50 adaptable and 44 eurytopic species of ground beetles were collected. The most faunistically remarkable species is *Bembidion ruficolle*. This is only the third confirmed record from Bohemia (KRIVAN et al. 2009). *P. areolatus* is a rarer species of natural gravel alluvions. This species currently occurs most of monitored localities between Děčín and Hřensko and experimental shoots as well. MORAVEC (2012) mentioned, that he had not be able to confirm the species in the monitored section. BLAŽEJ (2007) doesn't cited this species from this section of the river too. The expansion of the species probably started after the great flood in June 2013. Other interesting species of ground beetles are *Amara fulva*, *Bembidion modestum*, *Dyschiriodes intermedius* or representatives of the genus *Tachyura*. *B. modestum* is one of the very rare representatives of the ripicolous fauna of the River Labe and it has been collected only once in Děčín. The second studied group were rove beetles, of which total of 25 belong to relict species: *Acrotona sylvicola*, *Atheta basicornis*, *A. ripicola*, *Bledius crassicollis*, *B. subterraneus*, *Brachyusa concolor*, *Carpelimus nitidus*, *C. politus*, *C. similis*, *Dacrila fallax*, *Deinopsis erosa*, *Dilacra luteipes*, *D. vilis*, *Erichsonius subopacus*, *Gabrius appendiculatus*, *Geodromicus nigrita*, *Gnypeta rubrior*, *Hydrosmecta longula*, *Liogluta alpestris*, *Mycetoporus glaber*, *Ochtheophilus omalinus*, *Scopaeus gracilis*, *Tachyusa nitella*, *Tetartopeus rufonitidus* and *Thinobius ciliatus*. In addition, a total of 64 adaptable and 52 eurytopic species were confirmed.

Very remarkable beetles are species included in the Red list of threatened species of the Czech Republic (HEJDA et al. 2017). Within ground beetles, *Bembidion ruficolle* is classified as a critically endangered (CR), and further *Bembidion modestum* classified as a vulnerable species (VU) and *Dyschiriodes intermedius* and *Perileptus areolatus*, which belong to a group of near threatened species (NT). Within rove beetles, *Thinobius ciliatus*, is classified as a critically endangered species (CR), and *Carpelimus similis*, *Dacrila fallax*, *Dasygnypeta velata*, *Dilacra luteipes*, *Gnypeta ripicola*, *G. rubrior*, *Scopaeus gracilis* and *Tetralaucopora rubicunda* are classified as endangered species (EN) and *Acrotona sylvicola*, *Aleochara haematoptera*, *Aloconota insecta*, *Atheta basicornis*, *A. ripicola*, *Bledius subterraneus*, *Brachyusa concolor*, *Carpelimus politus*, *Deinopsis erosa*, *Dilacra vilis*, *Erichsonius subopacus*, *Geodromicus nigrita*, *Scopaeus minutus*, *Tachyusa concinna*, *T. nitella* and *Tetartopeus rufonitidus* belong to a group of vulnerable species (VU). *Atheta ripicola* is here newly proposed to vulnerable species (VU).

The most number of ripicolous species (36) were collected in the Nebočadský luh. This locality is followed by Podskalí with 30 species, and Valtířov, Děčín, the confluence of the Labe and Ploučnice Rivers and experimental shoot V3, all of them with 28 ripicolous species.

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Jiřímu Hejkalovi, Pavlu Moravcovi a Pavlu Voničkovi za determinaci některých zástupců čeledi Carabidae a také Lukáši Blažejovi za doplnění literárních údajů o sledovaném úseku řeky. Pavlu Moravcovi dále za kontrolu rukopisu a neocenitelnou pomoc při jeho finalizaci.

Použitá literatura

- BLAŽEJ L. (2007): Střevlíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae) nivy řeky Labe. – *Sborník Severočeského muzea, Liberec, Přírodní vědy*, 25: 71–86.
- BLAŽEJ L., FARKAČ J., HÄCKEL M. & SEHNAL R. (2007): Faunistic records from the Czech Republic – 238. Coleoptera: Carabidae. – *Klapalekiana*, Praha, 43: 213–214.
- BLAŽEJ L., VESELÝ P. & VONIČKA P. (2018): Carabidologická exkurze 2018 na dolním toku Labe, v úseku Hřensko – Nebočady. – *Listy Entomologického klubu při Labských pískovcích*, Česká Lípa, 18: 9–10.
- BOHÁČ J., MATĚJČEK J. & ROUS R., (2007): Check-list of staphylinid beetles (Coleoptera, Staphylinidae) of the Czech Republic and the division of species according to their ecological characteristics and sensitivity to human influence. – *Časopis Slezského zemského muzea, Opava, series A*, 56: 227–276.
- GEBERT J. (2006): Die Sandlaufkäfer und Laufkäfer von Sachsen. Teil 1 (Carabidae: Cicindelini – Loricerini). – In: Klausnitzer B. & Reinhart R. [eds.]: Beiträge zur Insektenfauna Sachsens, Band 4. – *Entomologische Nachrichten und Berichte*, Dresden, Beiheft 10: 1–180.
- HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates. – *Příroda*, Praha, 36: 1–611.
- HŮRKA K., VESELÝ P. & FARKAČ J. (1996): Využití střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) k indikaci kvality prostředí. [Die Nutzung der Laufkäfer (Coleoptera: Carabidae) zur Indikation der Umweltqualität]. – *Klapalekiana*, Praha, 32: 15–26.
- CHVÁTALOVÁ A. (2001): Geologická a geomorfologická charakteristika. – In: Kuncová J., Šutera V. & Vysoký V. [eds.]: *Labe. Příroda dolního českého úseku řeky na konci 20. století*. – AOS Publishing, Ústí nad Labem, pp. 34–41.
- KRÁSENSKÝ P. (2006): Entomologický průzkum vybraných skupin brouků v místě plánované akce „Revitalizace zeleně u toku Ohře“ v Lounech. – *Fauna Bohemiae Septentrionalis*, Ústí nad Labem, 31: 97–102.
- KRÁSENSKÝ P. (2009): Faunistic records from the Czech Republic – 286. Coleoptera: Staphylinidae. – *Klapalekiana*, Praha, 45: 265–266.
- KRÁSENSKÝ P. (2011): Ripikolní brouci a povodně v Zadních Doubicích. – *Listy Entomologického klubu při Labských pískovcích*, Česká Lípa, 11: 9.
- KRÁSENSKÝ P. (2013): Nové a zajímavé nálezy drabčičků (Coleoptera: Staphylinidae) pro Českou republiku. – *Západočeské entomologické listy*, Plzeň, 4: 85–88.
- KRÁSENSKÝ P. (2015): Výsledky průzkumu střevlíkovitých a drabčičkovitých brouků (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) na březích Nechanické přehrady (severozápadní Čechy). – *Sborník Oblastního muzea v Mostě, Most, řada přírodovědná*, 37: 12–24.
- KRÁSENSKÝ P. (2021): *Entomologický průzkum brouků (Coleoptera) a pavouků (Araneae) na vybraných lokalitách v povrchových lomech ČSA a Vršany (severozápadní Čechy)*. – Ms., 66 pp. [Depon. in: AOPK ČR, Praha]
- KRÁSENSKÝ P. (2022): *Inventarizační průzkum brouků (Coleoptera), akuleátních hymenopter (Aculeata) a pavouků (Araneae) na území přírodních památek Staňkovic, Stroupeč a Žatec, a zmapování aktuálního výskytu endemického krasce válečka českého (Cylindromorphus bohemicus)*. – Ms., 82 pp. [Depon. in: Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, Ústí nad Labem]
- KŘIVAN V., MORAVEC P., VESELÝ P., VONIČKA P., GRZYCZ F. & PROUZA J. (2009): Faunistic records from the Czech Republic – 289. Coleoptera: Carabidae. – *Klapalekiana*, Praha, 45: 283–285.
- LOKAY E. (1869): Verzeichnis der Käfer Böhmens. – *Archiv für die naturwissenschaftliche Landesdurchforschung von Böhmen*, Prag, Sect. 4, 1 (1868): 7–77.
- LÖBL I. & LÖBL D. [eds.] 2015: *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volumes 2/1, 2/2. Hydrophiloidea – Staphylinioidea*. Revised and Updated Edition. – Brill, Leiden & Boston, xxvi + 1702 pp.
- LÖBL I. & LÖBL D. [eds.] 2017: *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1. Archostemata – Myxophaga – Adepaga*. Revised and Updated Edition. – Brill, Leiden & Boston, xxxiv + 1443 pp.
- MALÍK L. (1982): Střevlíkovití města Děčína [Laufkäfer der Stadt Děčín]. – *Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV*, Praha, 18: 47–50.
- MORAVEC P. (1986): Příspěvek k faunistice střevlíkovitých Československa (Coleoptera Carabidae). [Beitrag zur Faunistic der Laufkäfer Tschechoslowakei (Coleoptera, Carabidae)]. – *Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV*, Praha, 22: 21–26.
- MORAVEC P. (1993): *Fauna střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae) břehů Labe mezi Ústím nad Labem a Děčínem*. – Ms., 15 pp. [Depon. in: Správa CHKO České středohoří, Litoměřice]

- MORAVEC P. (2012): *Brouci (Coleoptera) na náplavech řeky Labe v úseku Ústí nad Labem – Děčín v CHKO České středohoří a v navazujících úsecích (předběžné zhodnocení)*. – Ms., 13 pp. [Depon. in: Správa CHKO České středohoří]
- MORAVEC P. & VONIČKA P. (2003): Příspěvek k fauně střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae) nivy Šporky na Českolipsku. [Contribution to the fauna of carabids (Coleoptera: Carabidae) of Šporka floodplain in the Česká Lípa region]. – *Sborník Severočeského muzea, Liberec, Přírodní vědy*, 23: 117–126.
- MORAVEC P., VONIČKA P., ŠTASTNÝ J. & KRÁSENSKÝ P. (2006): Výsledky faunisticko-ekologického průzkumu brouků čeledí Carabidae, Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Helophoridae, Hydrochidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Staphylinidae, Dryopidae a Heteroceridae (Coleoptera) mokřadních biotopů v okolí skládky toxických odpadů v Chabařovicích, severozápadní Čechy. – *Sborník Oblastního muzea v Mostě, Most, řada přírodovědná*, 28: 23–46.
- MORAVEC P., KRÁSENSKÝ P. & ŠTOURAC P. (2017): Faunistic records from the Czech Republic – 428. Coleoptera: Staphylinidae. – *Klapalekiana, Praha*, 53: 369–371.
- PULPÁN J. & TÁBORSKÝ I. (1983): Střevlíkovití severozápadních Čech (Coleoptera, Carabidae) [Die Laufkäfer Nordwestböhmens (Coleoptera, Carabidae)]. – *Sborník Okresního muzea v Mostě, Most, řada přírodovědná*, 5: 1–66.
- PRUNER L. & MÍKA P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny [List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system]. – *Klapalekiana, Praha*, 32, *Supplementum*: 1–175 [in Czech, English summary]
- STREJČEK J. & HONCŮ M. (1977): Průzkum hmyzu státní přírodní rezervace Slanisko na Mostecku. – *Sborník Severočeského muzea, Liberec, Přírodní vědy*, 9: 31–45.
- ŠAFRÁNEK O. (2005): *Závěrečná zpráva – Inventarizační průzkum na území připravované NPR Kaňon Labe* [Endbericht – Inventarisations-Untersuchung des vorbereiteten Nationalschutzgebietes im Elbtal]. – Ms., 73 pp. [Depon. in: Správa CHKO Labské pískovce, Děčín]
- ŠUTERA V., KOPŘIVA J., DUŠEK V., KUNCOVÁ J., VYSOKÝ V. & RICHTERMOC R. (1999): Biologické hodnocení Labe v úseku Střekov – státní hranice Hřensko. [Biologische Bewertung der Fluss Labe im Abschnitt Střekov – Staatsgrenze Hřensko]. – In: *Zlepšení plavebních podmínek řeky Labe od Střekova po státní hranici – zadání MDS ČR 1999. Dokumentace hodnocení vlivu na životní prostředí (E.I.A.), příloha F.III.* [Verbesserung der Beschiffbarkeit der Fluss Elbe von Střekov bis zur Staatsgrenze – Eingebung des MDS ČR 1999. Dokumentation der Bewertung des Einflusses auf die Umwelt (E.I.A.), Beilage F.III.]. – Ms., 77 pp. [Depon. in: Správa CHKO Labské pískovce, Děčín]
- VESELÝ P. (2002): *Střevlíkovití brouci Prahy (Coleoptera: Carabidae)* [Die Laufkäfer Prags (Coleoptera: Carabidae)]. – Praha, 167 pp. + CD-ROM.
- VONIČKA P. & BERAN V. (1997): Střevlíkovití (Coleoptera, Carabidae) nivy řeky Smědé na Frýdlantsku [Ground beetles (Coleoptera, Carabidae) in the floodplain of the Smědá River in the Frýdlant region]. – *Sborník Severočeského muzea, Liberec, Přírodní vědy*, 20: 63–76.
- VONIČKA P. & KRÁSENSKÝ P. (2016): Střevlíkovití a drabčikovití brouci (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) evropsky významné lokality Údolí Jizery a Kamenice (severní Čechy) [Ground and rover beetles (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) of the Údolí Jizery and Kamenice Site of Community Importance (Northern Bohemia)]. – *Sborník Severočeského muzea, Liberec, Přírodní vědy*, 34: 143–188.
- VYSOKÝ V. (1989): *Střevlíkovití okresu Ústí nad Labem (Coleoptera: Carabidae). Příroda Ústecka II* [Laufkäfer des Kreises Ústí nad Labem (Coleoptera: Carabidae). Natur der Umgebung von Ústí II]. – Český svaz ochránců přírody, Ústí nad Labem. 149 pp.
- VYSOKÝ V. (1992): *Hmyzí fauna na březích Labe v úseku pod střekovským zdyvadlem*. – Ms., 16 pp. [Depon. in: AOPK ČR, Ústí nad Labem]
- VYSOKÝ V. (1996): Střevlíci pískovny ve Valtířově a na přilehlém břehu Labe [Ground beetles living in the sand-pit „Valtířov“ and adjacent bank river Labe]. – *Fauna Bohemiae Septentrionalis, Ústí nad Labem*, 21: 127–133.
- VYSOKÝ V. (2001): Střevlíkovití (Coleoptera: Carabidae). – In: Kuncová J., Šutera V. & Vysoký V. [eds.]: *Labe. Příroda dolního českého úseku řeky na konci 20. století*, pp. 106–109. – AOS Publishing, Ústí nad Labem.

Obr. 20. Střekov. Ještě v roce 2014 byly na lokalitě nezarostlé písčité naplaveniny, kde žila řada zajímavých druhů ripikolních brouků.

Fig. 20. Střekov. Still in 2014, there were ungrown sandy alluviums in the locality, where a number of interesting species of ripicolous beetles lived.

Obr. 21. Valtřov. Mezi nejkvalitnější a druhově nejbohatší lokality patří zdejší šterkopisčítý náplav.

Fig. 21. Valtřov. A sandy gravel alluvium near Valtřov is one of the best and the species richest localities.

Obr. 22. Děčín. Šterkopísčítý náplav na soutoku Labe s Ploučnicí.

Fig. 22. Děčín. A sandy gravel alluvium on the confluence of the Labe and Ploučnice rivers.

Obr. 23. Experimentální výhon V4/5.

Fig. 23. Experimental shoot V4/5.

Obr. 24. Děčín. Štěrkopískový náplav pod Labskou ulicí. Místo výskytu vzácného drabčička *Thinobius ciliatus*.
Fig. 24. Děčín. A sandy gravel alluvium under Labská street. A locality of a rare rove beetle *Thinobius ciliatus*.

Obr. 25. Na některých místech se nacházejí písčité naplaveniny, které hostí specifickou ripikolní faunu, jako například střevlíčka *Tachys micros* nebo kovaříky (Elateridae) rodů *Zorochros* a *Negastrius*. Valtířov.
Fig. 25. On some places, there are sandy alluvium, that host specific ripicolous fauna, such as ground beetle *Tachys micros* or click beetles (Elateridae) of genus *Zorochros* and *Negastrius*. Valtířov.

Druh / Species	Čeled' / Family	ČS	BIO
<i>Abax carinatus</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Abax parallelepipedus</i> (Piller & Mitterpacher, 1783)	Carabidae	-	A
<i>Acrotona aterrима</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Acrotona obfuscata</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Acrotona sylvicola</i> (Kraatz, 1856)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Acupalpus meridianus</i> (Linnaeus, 1760)	Carabidae	-	E
<i>Agonum duftschmidi</i> J. Schmidt, 1994	Carabidae	-	A
<i>Agonum emarginatum</i> (Gyllenhal, 1827)	Carabidae	-	A
<i>Agonum fuliginosum</i> (Panzer, 1809)	Carabidae	-	A
<i>Agonum marginatum</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	A
<i>Agonum micans</i> (Nicolai, 1822)	Carabidae	-	A
<i>Agonum muelleri</i> (Herbst, 1784)	Carabidae	-	E
<i>Agonum sexpunctatum</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	A
<i>Agonum viduum</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	A
<i>Aleochara bilineata</i> Gyllenhal, 1810	Staphylinidae	-	E
<i>Aleochara bipustulata</i> (Linnaeus, 1760)	Staphylinidae	-	E
<i>Aleochara haematoptera</i> Kraatz, 1858	Staphylinidae	VU	R2
<i>Aloconota gregaria</i> (Erichson, 1839)	Staphylinidae	-	R2
<i>Aloconota insecta</i> (C.G. Thomson, 1856)	Staphylinidae	VU	R2
<i>Aloconota sulcifrons</i> (Stephens, 1832)	Staphylinidae	-	R2
<i>Amara aenea</i> (DeGeer, 1774)	Carabidae	-	E
<i>Amara apricaria</i> (Paykull, 1790)	Carabidae	-	E
<i>Amara bifrons</i> (Gyllenhal, 1810)	Carabidae	-	E
<i>Amara familiaris</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	E
<i>Amara fulva</i> (O.F. Müller, 1776)	Carabidae	-	A
<i>Amara ovata</i> (Fabricius, 1792)	Carabidae	-	E
<i>Amara similata</i> (Gyllenhal, 1810)	Carabidae	-	E
<i>Amara tibialis</i> (Paykull, 1798)	Carabidae	-	A
<i>Amischa analis</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Amischa bifoveolata</i> (Mannerheim, 1830)	Staphylinidae	-	E
<i>Amischa decipiens</i> (Sharp, 1869)	Staphylinidae	-	E
<i>Amischa forcipata</i> Mulsant & Rey, 1873	Staphylinidae	-	R2
<i>Amischa nigrofusca</i> (Stephens, 1832)	Staphylinidae	-	E
<i>Anchomenus dorsalis</i> (Pontoppidan, 1763)	Carabidae	-	E
<i>Anisodactylus binotatus</i> (Fabricius, 1787)	Carabidae	-	E
<i>Anisodactylus signatus</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	E
<i>Anotylus insecatus</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	E
<i>Anotylus mutator</i> (Lohse, 1963)	Staphylinidae	-	R2
<i>Anotylus rugosus</i> (Fabricius, 1775)	Staphylinidae	-	E
<i>Asaphidion flavipes</i> (Linnaeus, 1760)	Carabidae	-	E
<i>Atheta autumnalis</i> (Erichson, 1839)	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta basicornis</i> (Mulsant & Rey, 1852)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Atheta celata</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	-	E
<i>Atheta elongatula</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta fungi</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	E
<i>Atheta hygrotopora</i> (Kraatz, 1856)	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta laticollis</i> (Stephens, 1832)	Staphylinidae	-	E
<i>Atheta malleus</i> Joy, 1913	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta melanocera</i> (C.G. Thomson, 1856)	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta palustris</i> (Kiesenwetter, 1844)	Staphylinidae	-	R2
<i>Atheta ripicola</i> Hanssen, 1932	Staphylinidae	VU	R1

<i>Atheta volans</i> (W. Scriba, 1859)	Staphylinidae	-	R2
<i>Bembidion articulatum</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	E
<i>Bembidion assimile</i> Gyllenhal, 1810	Carabidae	-	A
<i>Bembidion biguttatum</i> (Fabricius, 1779)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion bruxellense</i> Wesmael, 1835	Carabidae	-	A
<i>Bembidion decorum</i> (Panzer, 1799)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion dentellum</i> (Thunberg, 1787)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion doris</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion femoratum</i> Sturm, 1825	Carabidae	-	E
<i>Bembidion fumigatum</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion genei illigeri</i> Netolitzky, 1914	Carabidae	-	E
<i>Bembidion lampros</i> (Herbst, 1784)	Carabidae	-	E
<i>Bembidion lunulatum</i> (Geoffroy, 1785)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion modestum</i> (Fabricius, 1801)	Carabidae	VU	A
<i>Bembidion obtusum</i> Audinet-Serville, 1821	Carabidae	-	E
<i>Bembidion octomaculatum</i> (Goeze, 1777)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion properans</i> (Stephens, 1828)	Carabidae	-	E
<i>Bembidion punctulatum</i> Drapiez, 1820	Carabidae	-	A
<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (Linnaeus, 1760)	Carabidae	-	E
<i>Bembidion ruficolle</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	CR	R
<i>Bembidion semipunctatum</i> (Donovan, 1806)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion tetracolum</i> Say, 1823	Carabidae	-	E
<i>Bembidion tibiale</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Bembidion varium</i> (Olivier, 1795)	Carabidae	-	E
<i>Bledius crassicollis</i> Lacordaire, 1835	Staphylinidae	-	R1
<i>Bledius gallicus</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	R2
<i>Bledius opacus</i> (Block, 1799)	Staphylinidae	-	R2
<i>Bledius subterraneus</i> Erichson, 1839	Staphylinidae	VU	R1
<i>Bolitochara obliqua</i> Erichson, 1837	Staphylinidae	-	R2
<i>Brachyusa concolor</i> (Erichson, 1839)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Calathus fuscipes</i> (Goeze, 1777)	Carabidae	-	E
<i>Calathus melanocephalus</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	E
<i>Carabus granulatus</i> Linnaeus, 1758	Carabidae	-	E
<i>Carabus nemoralis</i> O.F. Müller, 1764	Carabidae	-	A
<i>Carpelimus bilineatus</i> Stephens, 1834	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus corticinus</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus elongatulus</i> (Erichson, 1839)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus erichsoni</i> (Sharp, 1871)	Staphylinidae	NT	R2
<i>Carpelimus gracilis</i> (Mannerheim, 1830)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus impressus</i> (Lacordaire, 1835)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus nitidus</i> (Baudi di Selve, 1848)	Staphylinidae	NT	R1
<i>Carpelimus obesus</i> (Kiesenwetter, 1844)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus politus</i> (Kiesenwetter, 1850)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Carpelimus pusillus</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus rivularis</i> (Motschulsky, 1860)	Staphylinidae	-	R2
<i>Carpelimus similis</i> (Smetana, 1967)	Staphylinidae	EN	R1
<i>Carpelimus subtilis</i> (Erichson, 1839)	Staphylinidae	-	R2
<i>Clivina collaris</i> (Herbst, 1784)	Carabidae	-	E
<i>Clivina fossor</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	E
<i>Cordalia obscura</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Dacryla fallax</i> (Kraatz, 1856)	Staphylinidae	EN	R1
<i>Dasygrypeta velata</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	EN	R2

<i>Deinopsis erosa</i> (Stephens, 1832)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Deleaster dichrous</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Demetrias atricapillus</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	E
<i>Demetrias monostigma</i> Samouelle, 1819	Carabidae	-	A
<i>Dilacra luteipes</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	EN	R1
<i>Dilacra vilis</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Dinaraea aequata</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	-	R2
<i>Dinaraea angustula</i> (Gyllenhal, 1810)	Staphylinidae	-	E
<i>Dinaraea linearis</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Drusilla canaliculata</i> (Fabricius, 1787)	Staphylinidae	-	E
<i>Dyschiriodes aeneus</i> (Dejean, 1825)	Carabidae	-	E
<i>Dyschiriodes globosus</i> (Herbst, 1784)	Carabidae	-	E
<i>Dyschiriodes intermedius</i> (Putzeys, 1846)	Carabidae	NT	A
<i>Dyschiriodes tristis</i> (Stephens, 1827)	Carabidae	-	A
<i>Elaphrus aureus</i> P.W.J. Müller, 1821	Carabidae	-	R
<i>Elaphrus riparius</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	E
<i>Erichsonius cinerascens</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Erichsonius subopacus</i> (Hochhuth, 1851)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Falagria caesa</i> Erichson, 1837	Staphylinidae	NT	E
<i>Gabrius appendiculatus</i> Sharp, 1910	Staphylinidae		R1
<i>Gabrius breviventer</i> (Sperk, 1835)	Staphylinidae	-	E
<i>Gabrius nigrutilus</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Gauropterus fulgidus</i> (Fabricius, 1787)	Staphylinidae	-	E
<i>Geodromicus nigríta</i> (P.W.J. Müller, 1821)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Geostiba circellaris</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	R2
<i>Gnypeta carbonaria</i> (Mannerheim, 1830)	Staphylinidae	-	R2
<i>Gnypeta ripicola</i> (Kiesenwetter, 1844)	Staphylinidae	EN	R2
<i>Gnypeta rubrior</i> Tottenham, 1939	Staphylinidae	EN	R1
<i>Gyrophypnus angustatus</i> Stephens, 1833	Staphylinidae	-	E
<i>Gyrophaena bihamata</i> C.G. Thomson, 1867	Staphylinidae	-	R2
<i>Harpalus affinis</i> (Schrank, 1781)	Carabidae	-	E
<i>Harpalus distinguendus</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	E
<i>Harpalus latus</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	A
<i>Harpalus rufipes</i> (DeGeer, 1774)	Carabidae	-	E
<i>Hydrosmecta longula</i> (Heer, 1839)	Staphylinidae		R1
<i>Chlaenius nigricornis</i> (Fabricius, 1787)	Carabidae	-	A
<i>Chlaenius vestitus</i> (Paykull, 1790)	Carabidae	-	A
<i>Ischnopoda leucopus</i> (Marshall, 1802)	Staphylinidae	-	R2
<i>Ischnopoda umbratica</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	-	R2
<i>Lathrobium fovulum</i> Stephens, 1833	Staphylinidae	-	R2
<i>Lathrobium fulvipenne</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	E
<i>Leptacinus batychnus</i> (Gyllenhal, 1827)	Staphylinidae	-	E
<i>Leptacinus sulcifrons</i> (Stephens, 1833)	Staphylinidae	-	E
<i>Lesteva longoehydrata</i> (Goeze, 1777)	Staphylinidae	-	E
<i>Limodromus assimilis</i> (Paykull, 1790)	Carabidae	-	A
<i>Liogluta alpestris</i> (Heer, 1839)	Staphylinidae	NT	R1
<i>Lionychus quadrillum</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Lithocharis nigriceps</i> Kraatz, 1859	Staphylinidae	-	E
<i>Loricera pilicornis</i> (Fabricius, 1775)	Carabidae	-	E
<i>Microlestes maurus</i> (Sturm, 1827)	Carabidae	-	E
<i>Mycetoporus glaber</i> (Sperk, 1835)	Staphylinidae	NT	R1
<i>Myllaena intermedia</i> Erichson, 1837	Staphylinidae	-	R2

<i>Nebria brevicollis</i> (Fabricius, 1792)	Carabidae	-	A
<i>Nehemitropia lividipennis</i> (Mannerheim, 1830)	Staphylinidae	-	E
<i>Neobisnius lathrobioides</i> (Baudi di Selve, 1848)	Staphylinidae	-	R2
<i>Neobisnius procerulus</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	-	R2
<i>Neobisnius villosulus</i> (Stephens, 1833)	Staphylinidae	-	R2
<i>Notiophilus aquaticus</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	A
<i>Notiophilus palustris</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	E
<i>Ochtheophilus omalinus</i> (Erichson, 1840)	Staphylinidae	NT	R1
<i>Oodes helopioides</i> (Fabricius, 1792)	Carabidae	-	A
<i>Oxypoda opaca</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Oxypselaphus obscurus</i> (Herbst, 1784)	Carabidae	-	A
<i>Paederus littoralis</i> Gravenhorst, 1802	Staphylinidae	-	E
<i>Paederus riparius</i> (Linnaeus, 1758)	Staphylinidae	-	R2
<i>Panagaeus cruxmajor</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	A
<i>Paranchus albipes</i> (Fabricius, 1796)	Carabidae	-	A
<i>Patrobus atrorufus</i> (Stroem, 1768)	Carabidae	-	A
<i>Perileptus areolatus</i> (Creutzer, 1799)	Carabidae	NT	R
<i>Philonthus atratus</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Philonthus carbonarius</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Philonthus cognatus</i> Stephens, 1832	Staphylinidae	-	E
<i>Philonthus fumarius</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	NT	R2
<i>Philonthus laminatus</i> (Creutzer, 1799)	Staphylinidae	-	E
<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyllenhal, 1810)	Staphylinidae	-	R2
<i>Philonthus rotundicollis</i> (Ménétriés, 1832)	Staphylinidae	-	R2
<i>Philonthus rubripennis</i> Stephens, 1832	Staphylinidae	-	R2
<i>Philorhizus notatus</i> (Stephens, 1827)	Carabidae	-	A
<i>Philorhizus sigma</i> (P. Rossi, 1790)	Carabidae	-	A
<i>Platystethus cornutus</i> (Gravenhorst, 1802)	Staphylinidae	-	E
<i>Platystethus nitens</i> (C.R. Sahlberg, 1832)	Staphylinidae	-	E
<i>Poecilus cupreus</i> (Linnaeus, 1758)	Carabidae	-	E
<i>Pseudomedon obsoletus</i> (Nordmann, 1837)	Staphylinidae	-	R2
<i>Pterostichus anthracinus</i> (Illiger, 1798)	Carabidae	-	A
<i>Pterostichus diligens</i> (Sturm, 1824)	Carabidae	-	A
<i>Pterostichus melanarius</i> (Illiger, 1798)	Carabidae	-	E
<i>Pterostichus nigrita</i> (Paykull, 1790)	Carabidae	-	E
<i>Pterostichus strenuus</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	E
<i>Pterostichus vernalis</i> (Panzer, 1796)	Carabidae	-	A
<i>Rugilus angustatus</i> (Geoffroy, 1785)	Staphylinidae	NT	R2
<i>Rugilus erichsonii</i> (Fauvel, 1867)	Staphylinidae	-	R2
<i>Rugilus rufipes</i> Germar, 1836	Staphylinidae	-	E
<i>Scopaeus gracilis</i> (Sperk, 1835)	Staphylinidae	EN	R1
<i>Scopaeus laevigatus</i> (Gyllenhal, 1827)	Staphylinidae	-	R2
<i>Scopaeus minutus</i> Erichson, 1840	Staphylinidae	VU	E
<i>Scopaeus sulcicollis</i> (Stephens, 1833)	Staphylinidae	-	R2
<i>Stenolophus teutonius</i> (Schrank, 1781)	Carabidae	-	E
<i>Stenus argus</i> Gravenhorst, 1806	Staphylinidae	-	R2
<i>Stenus biguttatus</i> (Linnaeus, 1758)	Staphylinidae	-	E
<i>Stenus bimaculatus</i> Gyllenhal, 1810	Staphylinidae	-	E
<i>Stenus boops</i> Ljungh, 1810	Staphylinidae	-	E
<i>Stenus canaliculatus</i> Gyllenhal, 1827	Staphylinidae	-	R2
<i>Stenus cicindeloides</i> (Schaller, 1783)	Staphylinidae	-	R2
<i>Stenus clavicornis</i> (Scopoli, 1763)	Staphylinidae	-	E

<i>Stenus comma</i> LeConte, 1863	Staphylinidae	-	E
<i>Stenus juno</i> (Paykull, 1789)	Staphylinidae	-	E
<i>Stenus pusillus</i> Stephens, 1833	Staphylinidae	-	R2
<i>Stenus similis</i> (Herbst, 1784)	Staphylinidae	-	R2
<i>Syntomus pallipes</i> (Dejean, 1825)	Carabidae	-	A
<i>Syntomus truncatellus</i> (Linnaeus, 1760)	Carabidae	-	E
<i>Tachinus rufipes</i> (Linnaeus, 1758)	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus hypnorum</i> (Fabricius, 1775)	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus chrysomelinus</i> (Linnaeus, 1758)	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus nitidulus</i> (Fabricius, 1781)	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus obtusus</i> (Linnaeus, 1767)	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus pallidus</i> Sharp, 1871	Staphylinidae	-	R2
<i>Tachyporus pusillus</i> Gravenhorst, 1806	Staphylinidae	-	E
<i>Tachyporus solutus</i> Erichson, 1839	Staphylinidae	-	E
<i>Tachys bistriatus</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Tachys fulvicollis</i> (Dejean, 1831)	Carabidae	-	A
<i>Tachys micros</i> (Fischer von Waldheim, 1828)	Carabidae	-	R
<i>Tachyura diabrachys</i> (Kolenati, 1845)	Carabidae	-	E
<i>Tachyura parvula</i> (Dejean, 1831)	Carabidae	-	A
<i>Tachyura quadrisignata</i> (Duftschmid, 1812)	Carabidae	-	A
<i>Tachyusa coarctata</i> Erichson, 1837	Staphylinidae	-	R2
<i>Tachyusa concinna</i> Heer, 1839	Staphylinidae	VU	R2
<i>Tachyusa constricta</i> Erichson, 1837	Staphylinidae	-	R2
<i>Tachyusa nitella</i> Fauvel, 1895	Staphylinidae	VU	R1
<i>Tetartopeus rufonitidus</i> (Reitter, 1909)	Staphylinidae	VU	R1
<i>Tetralaucopora rubicunda</i> (Erichson, 1837)	Staphylinidae	EN	R2
<i>Thinobius ciliatus</i> Kiesenwetter, 1844	Staphylinidae	CR	R1
<i>Thinodromus arcuatus</i> (Stephens, 1834)	Staphylinidae	-	R2
<i>Thinonoma atra</i> (Gravenhorst, 1806)	Staphylinidae	NT	R2
<i>Trechus quadristriatus</i> (Schränk, 1781)	Carabidae	-	E
<i>Trechus secalis</i> (Paykull, 1790)	Carabidae	-	A
<i>Xantholinus linearis</i> (Olivier, 1795)	Staphylinidae	-	E
<i>Xantholinus longiventris</i> Heer, 1839	Staphylinidae	-	E

Tab. 4. Soupis všech zjištěných druhů střevlíkovitých a drabčkovitých brouků. Významnější druhy jsou označeny tučně.

Tab. 4. List of all recorded ground beetles and robe beetles. More significant species are marked in bold.

Contents / Inhalt

Botany / Botanik

JOZA V. & ZDVOŘÁK P.: Naturalization of Foxglove Tree (<i>Paulownia tomentosa</i> /Thunb./ Steud.) in Northwestern Bohemia	1
JOZA V.: Escaping of Common Milkweed (<i>Apocynaceae: Asclepias syriaca</i>) in Northwestern Bohemia	10
JOZA V.: Contribution to the flora of the Most a Litvínov regions (Northwestern Bohemia) V	15
JOZA V. [red.]: The pretty rare woody plants planted in Northwestern Bohemia (2)	31
JOZA V.: Vegetation of exposed bottoms of standing and running waters in Northwestern Bohemia I. Fishpond Dobroměřický (Dobroměřice village, Louny county)	63

Zoology / Zoologie

KRÁSENSKÝ P.: Ground beetles and rove beetles (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) of sandy gravel alluviums of the River Labe between Střekov and Hřensko (Northwestern Bohemia)	75
KRÁSENSKÝ P.: False click beetles (Coleoptera: Eucnemidae) of the Pístecký les Nature Reserve (Northwestern Bohemia)	105
KRÁSENSKÝ P.: Rove beetles (Coleoptera: Staphylinidae) of Březina Nature Reserve (Northwestern Bohemia)	113
BENDA P.: Dragonflies (Odonata) of the Československé armády quarry near Most (Northwestern Bohemia)....	131
ROUŠAR A.: Spiders (Araneae) of the Valley of the River Ohře in Northwestern Bohemia	140
KRÁSENSKÝ P.: Interesting findings of invertebrates in the Ústí nad Labem region (Northwestern Bohemia) – 2.	170

Brief reports / Kurze Mitteilungen

JOZA V.: The North American panicled willowherb (<i>Epilobium brachycarpum</i> C. Presl) recently introduced to Northwestern Bohemia	196
KRÁSENSKÝ P.: First records of rove beetle <i>Stenus</i> (<i>Hypostenus</i>) <i>kiesenwetteri</i> Rosenhauer, 1856 (Coleoptera: Staphylinidae) in Krušné hory Mts. (Northwestern Bohemia) and its current distribution in Bohemia	200

Book reviews / Literaturberichte

Tesaříkovití Ústeckého kraje (P. Krásenský)	203
Nerostné bohatství Krupky, Cínovce a Moldavy (M. Radoň)	205
Porcelanit – hornina v ohni zrozená (P. Dvořák)	207
Radovesická výsypka (P. Dvořák)	208

Personalia / Personalien

Miroslav Radoň 50 years old	209
The establishment of the Děčín Dendrological Society in 2024 and its public events in 2025	227

Obsah

Botanika

JOZA V. & ZDVOŘÁK P.: Zplaňování pavlovnice plstnaté (<i>Paulownia tomentosa</i> /Thunb./ Steud.) v severozápadních Čechách.....	1
JOZA V.: Zplaňování klejichy hedvábné (<i>Apocynaceae: Asclepias syriaca</i>) v severozápadních Čechách	10
JOZA V.: Příspěvek ke květeně Mostecká a Litvínovska (severozápadní Čechy) V	15
JOZA V. [red.]: Vzácnější pěstované dřeviny severozápadní části Čech (2)	31
JOZA V.: Vegetace obnažených den stojatých a tekoucích vod v severozápadních Čechách I. Dobroměřický rybník (Dobroměřice, okres Louny).....	63

Zoologie

KRÁSENSKÝ P.: Střevlíkovití a drabčíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) štěrkopisčítých náplavů řeky Labe v úseku mezi Střekovem a Hřenskem (severozápadní Čechy).....	75
KRÁSENSKÝ P.: Dřevomilovití brouci (Coleoptera: Eucnemidae) přírodní rezervace Pístecký les (severozápadní Čechy).....	105
KRÁSENSKÝ P.: Drabčíkovití brouci (Coleoptera: Staphylinidae) přírodní rezervace Březina (severozápadní Čechy).....	113
BENDA P.: Vážky (Odonata) povrchového hnědouhelného lomu Československé armády (ČSA) u Mostu (severozápadní Čechy).....	131
ROUŠAR A.: Pavouci (Araneae) údolí řeky Ohře v severozápadních Čechách	140
KRÁSENSKÝ P.: Zajímavé nálezy bezobratlých v Ústeckém kraji (severozápadní Čechy) – 2.	170

Krátká sdělení

JOZA V.: Severoamerická vrbovka krátkoplodá (<i>Epilobium brachycarpum</i> C. Presl) zavlečena také do severozápadních Čech.....	196
KRÁSENSKÝ P.: První nálezy drabčíka <i>Stenus</i> (<i>Hypostenus</i>) <i>kiesenwetteri</i> Rosenhauer, 1856 (Coleoptera: Staphylinidae) v Krušných horách (severozápadní Čechy) a jeho aktuální rozšíření v Čechách	200

Recenze a anotace

Tesaříkovití Ústeckého kraje (P. Krásenský).....	203
Nerostné bohatství Krupky, Cínovce a Moldavy (M. Radoň)	205
Porcelanit – hornina v ohni zrozená (P. Dvořák).....	207
Radovesická výsypka (P. Dvořák).....	208

Personalia

Miroslav Radoň – 50 let.....	209
Založení Děčínské dendrologické společnosti v roce 2024 a její veřejné akce v roce 2025	227